

PROTOKÓŁ NR V/LV/18
z LV SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
V KADENCJI

(25.06.2018 r. – Sala Sejmu Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
w Katowicach, ul. Ligonia 46)

[przed rozpoczęciem sesji odbyło się uroczyste wręczenie Złotej Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Śląskiego Panu prof. UŚ. dr. hab. Zbigniewowi Kadłubkowi, Kierownikowi Katedry Literatury Porównawczej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego. Laudację wygłosił radny Jarosław Makowski]

1. Otwarcie sesji – [godz. 11¹⁰ – radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku]

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo !
Spośród 45 radnych Sejmiku Województwa Śląskiego w dzisiejszej sesji, zwołanej na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, zgodnie z podpisaną listą obecności uczestniczy 41 Państwa Radnych, a zatem stwierdzam prawomocność obrad i otwieram LV sesję Sejmiku Województwa Śląskiego V kadencji ! Wszystkich serdecznie witam – witam w pierwszej kolejności naszych Szanownych Gości. Witam Pana prof. dr. hab. Wiesława Banysia, Prezesa Zarządu Stowarzyszenia *Pro Silesia* Biznes – Nauka – Samorząd. Serdecznie witam Panią prof. Annę Gawrońską-Wypych, Rektor Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego w Częstochowie – dodam, że od 1 czerwca tego roku działa także nasz uniwersytet w Częstochowie – także serdecznie witam pozostałych członków Zarządu Stowarzyszenia, któremu przewodniczy Pan prof. Wiesław Banyś. Witam serdecznie pozostałych gości. Witam serdecznie Pana Juranda Irlika, Zastępcę Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. Witam serdecznie Zarząd Województwa Śląskiego na czele z Panem Marszałkiem Wojciechem Saługą. Witam Panią Skarbnik Elżbietę Stolorz-Krzysz, serdecznie witam Pana Krzysztofa Dzierwę, Sekretarza Województwa. Witam Państwa Dyrektorów wydziałów Urzędu Marszałkowskiego oraz jednostek organizacyjnych Województwa. Serdecznie witam przedstawicieli mediów – prasy, radia i telewizji oraz administratorów portali internetowych. I serdecznie witam moje koleżanki i kolegów Radnych Sejmiku Województwa Śląskiego !

2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad:

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Stowarzyszenie *Pro Silesia* Biznes – Nauka – Samorząd – prezentacja dotychczasowej działalności.
4. Przyjęcie protokołów z LII i LIII sesji Sejmiku.
5. Rozpatrzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za 2017 rok oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa:
 - 1) podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2017 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2017 rok (**druk V/801**).
 - 2) podjęcie uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2017 (**druk V/802**).
6. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie zmiany Statutu Województwa Śląskiego (**druk V/803**).
7. Podjęcie uchwały w sprawie oceny sytuacji na rynku pracy Województwa Śląskiego i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2017 roku (**druk V/790**).
8. Podjęcie uchwały w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania *Raportu o stanie województwa* (**druk V/795**).
9. Podjęcie uchwały w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu prac nad aktualizacją *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”* (**druk V/792**).
10. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2018-2030 (**druk V/799**).
11. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2018 rok (**druk V/800**).
12. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom na realizację zadań wybranych w ramach *Konkursu przedsięwzięć inicjatyw lokalnych na realizację przez gminy zadań istotnych dla sołectw Województwa Śląskiego* w roku 2018 (**druk V/794**).
13. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom i powiatom Województwa Śląskiego w ramach konkursu ofert dla gmin i powiatów Województwa Śląskiego pod nazwą *Wspieranie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Województwie Śląskim w 2018 roku* (**druk V/797**).
14. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowych dla gmin Ogrodzieniec, Włodowice, Niegowa, Olsztyn na dofinansowanie remontu ścieżek rowerowych na Szlaku Orlich Gniazd (**druk V/796**).

15. Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2018 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków Województwa Śląskiego (**druk V/798**).
16. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie umowy dzierżawy, na czas oznaczony 10 lat w trybie przetargowym, części nieruchomości położonej w Częstochowie przy Alei Niepodległości 32 (**druk V/791**).
17. Podjęcie uchwały w sprawie zaopiniowania przekazanego projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie pozbawienia dróg kategorii dróg krajowych (**druk V/793**).
18. Sprawozdanie z realizacji dokumentu pod nazwą *Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w Województwie Śląskim na lata 2016-2017*.
19. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.
20. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.
21. Zamknięcie sesji Sejmiku.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – w dniu 20 czerwca Zarząd Województwa przesłał dodatkowy projekt uchwały w sprawie zawarcia wspólnego oświadczenia o współpracy między Województwem Śląskim (Rzeczypospolita Polska) Krajem Związkowym Nadrenią Północną-Westfalią (Republika Federalna Niemiec) a Regionem Hauts-de-France (Republika Francuska). Projekt uchwały w tym zakresie dostaliśmy na druku V/805 – Sejmik wprowadzi ten projekt do porządku dziennego, oczywiście jeśli zostanie przegłosowany, po punkcie 6 obecnego, przekazanego Państwu porządku dziennego. Ponadto, otrzymaliśmy autopoprawkę Zarządu do uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2018 rok, która opisana jest na druku V/800, w postaci nowego załącznika nr 3 do tejże uchwały oraz zmienionego uzasadnienia. Dalej chcę poinformować, że klub radnych Śląskiej Partii Regionalnej wnioskuje o umieszczenie w porządku obrad dzisiejszej sesji dodatkowego projektu uchwały w sprawie ustanowienia corocznego *Dnia Książki* w dniu 17 sierpnia. Projekt uchwały w tym zakresie otrzymaliśmy na druku V/804. Jeśli projekt uchwały zostanie wprowadzony do porządku dziennego proponuję umieścić to po dotychczasowym punkcie 17, jako punkt 18. Otrzymaliśmy też raport dotyczący *oceny zasobów pomocy społecznej*, który proponuje umieścić w porządku po sekwencji uchwał przed obecnym punktem 18. Chcę także poinformować, że wpłynęła autopoprawka dotycząca szczegółowych wymogów opracowania *Raportu o stanie województwa* – projekt uchwały w tym zakresie otrzymaliśmy na druku V/795. A także proponuję wprowadzić projekt uchwały, który otrzymaliśmy na druku V/806 w sprawie wyrażenia

zgody na rozwiązanie stosunku pracy z Radnym Sejmiku Województwa Śląskiego. Tyle propozycji zmian porządku wpłynęło do mnie. Czy są dalsze propozycje zmian porządku dziennego ? Proszę bardzo...

- **radny Jan Kawulok** – proponuję zdjęcie z porządku obrad, według aktualnej numeracji, punktu 7 – podjęcie uchwały w sprawie oceny sytuacji na rynku pracy. Dostałem ten materiał ... dostałem projekt uchwały i tutaj nie ma zastrzeżeń, natomiast w uchwale jest zapisane, że właściwie wszystko jest zawarte w załączniku nr 1 i w załączniku nr 2 i tych materiałów nie dostałem. Te materiały dostałem dzisiaj o godzinie 9⁴⁰, co było w sposób naturalny ... nie byłem w stanie zapoznać się z nimi. Ażeby godnie wykonywać mandat radnego chciałbym te materiały przeczytać, przeanalizować i na tej podstawie zająć odpowiednie stanowisko poprzez głosowanie. W związku z tym proponuję zdjęcie z porządku obrad punktu 7.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – oczywiście wniosek Pana Radnego, Przewodniczącego klubu Prawo i Sprawiedliwość podlegać będzie głosowaniu, ja tylko chcę nam wszystkim przypomnieć, że materiał dotyczący tego punktu porządku dziennego na płytkach CD wszyscy Państwo Radni otrzymali. Ale także w dniu 15 czerwca drogą elektroniczną wszyscy otrzymali ten materiał. Jeśli ktoś – i taka jest w naszym przypadku swoista tradycja – sobie życzy wersję papierową, zawsze ta wersja jest udostępniana. Niemniej jednak wniosek został złożony i po tych wyjaśnieniach będziemy procedowali także ten wniosek. Czy są inne propozycje zmian w porządku dziennym ? ... Nie ma ! Proszę Państwa Radnych o włożenie kart do czytników, za chwilę będziemy głosowali ... jeszcze przypomnę nam wszystkim – zmiana porządku obrad wymaga bezwzględnej większości głosów ustawowego składu Sejmiku...

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie zawarcia Wspólnego oświadczenia o współpracy między Województwem Śląskim (Rzeczpospolita Polska), krajem związkowym Nadrenią Północną – Westfalią (Republika Federalna Niemiec) a regionem Hauts-de-France (Republika Francuska) (druk V/805):

za	38
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie ustanowienia corocznego *Śląskiego Dnia Książki* w dniu 17 sierpnia (druk V/804):

za	31
przeciw	0
wstrzym.	8

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z Radnym Sejmiku Województwa Śląskiego (druk V/806):

za	32
przeciw	2
wstrzym.	4

Głosowanie nad wnioskiem o zdjęcie z porządku obrad punktu 7 – podjęcie uchwały w sprawie oceny sytuacji na rynku pracy Województwa Śląskiego i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2017 roku (druk V/790):

za	13
przeciw	24
wstrzym.	1

Wniosek nie uzyskał akceptacji.

Głosowanie na wprowadzeniem do porządku obrad punktu: *Informacja na temat raportu dotyczącego oceny zasobów pomocy społecznej:*

za	34
przeciw	0
wstrzym.	4

Przyjęty porządek obrad:

1. *Otwarcie sesji Sejmiku.*
2. *Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.*
3. *Stowarzyszenie Pro Silesia Biznes – Nauka – Samorząd – prezentacja dotychczasowej działalności.*
4. *Przyjęcie protokołów z LII i LIII sesji Sejmiku.*
5. *Rozpatrzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za 2017 rok oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa:*

- 1) *podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2017 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2017 rok (druk V/801).*
- 2) *podjęcie uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2017 (druk V/802).*
6. *Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie zmiany Statutu Województwa Śląskiego (druk V/803).*
7. *Podjęcie uchwały w sprawie zawarcia Wspólnego oświadczenia o współpracy między Województwem Śląskim (Rzeczpospolita Polska), krajem związkowym Nadrenią Północną – Westfalią (Republika Federalna Niemiec) a regionem Hauts-de-France (Republika Francuska) (druk V/805).*
8. *Podjęcie uchwały w sprawie oceny sytuacji na rynku pracy Województwa Śląskiego i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2017 roku (druk V/790).*
9. *Podjęcie uchwały w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o stanie województwa (druk V/795).*
10. *Podjęcie uchwały w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” (druk V/792).*
11. *Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2018-2030 (druk V/799).*
12. *Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2018 rok (druk V/800).*
13. *Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom na realizację zadań wybranych w ramach Konkursu przedsięwzięć inicjatyw lokalnych na realizację przez gminy zadań istotnych dla sołectw Województwa Śląskiego w roku 2018 (druk V/794).*
14. *Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom i powiatom Województwa Śląskiego w ramach konkursu ofert dla gmin i powiatów Województwa Śląskiego pod nazwą Wspieranie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Województwie Śląskim w 2018 roku (druk V/797).*
15. *Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowych dla gmin Ogrodzieniec, Włodowice, Niegowa, Olsztyn na dofinansowanie remontu ścieżek rowerowych na Szlaku Orlich Gniazd (druk V/796).*
16. *Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2018 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków Województwa Śląskiego (druk V/798).*

17. *Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie umowy dzierżawy, na czas oznaczony 10 lat w trybie przetargowym, części nieruchomości położonej w Częstochowie przy Alei Niepodległości 32 (druk V/791).*
18. *Podjęcie uchwały w sprawie zaopiniowania przekazanego projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie pozbawienia dróg kategorii dróg krajowych (druk V/793).*
19. *Podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia corocznego Śląskiego Dnia Książki w dniu 17 sierpnia (druk V/804).*
20. *Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z Radnym Sejmiku Województwa Śląskiego (druk V/806).*
21. *Sprawozdanie z realizacji dokumentu pod nazwą Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w Województwie Śląskim na lata 2016-2017.*
22. *Informacja na temat raportu dotyczącego oceny zasobów pomocy społecznej.*
23. *Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.*
24. *Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.*
25. *Zamknięcie sesji Sejmiku.*

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy wszystkie sprawy zostały przegłosowane jeśli chodzi o porządek ... nie widzę uwag, zatem zamykamy ten punkt i przechodzimy do kolejnego...

3. Stowarzyszenie Pro Silesia Biznes – Nauka – Samorząd – prezentacja dotychczasowej działalności:

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – prezentację dotyczącą działalności stowarzyszenia przedstawi Pan prof. dr hab. Wiesław Banyś...

- **prof. dr hab. Wiesław Banyś, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Pro Silesia Biznes – Nauka – Samorząd** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Wielce Szanowni Państwo Radni ! Wszyscy Wielce Szanowni Państwo ! To jest dla nas – dlatego, że jestem z Panią dr Magdaleną Ochwat, jest dyrektorem zarządzającym naszego stowarzyszenia – to jest dla nas wielka przyjemność przedstawienia informacji na temat tego co nasze stowarzyszenie w ciągu tego roku, bo już nie będziemy wracać do tego co było w roku ubiegłym, zrobiło. A to dlatego, że mamy z początkiem lipca pierwszy rok naszej działalności i bardzo prosiłem Pana Przewodniczącego o to żeby mieć tę możliwość

przedstawienia Państwu tego co zrobiliśmy. Nasze działania są różnego typu, ale gdyby je tak w soczewce skupić to byłyby działaniami, które możemy nazwać monitorująco-informacyjno-wspierającymi i wśród tych różnych elementów, które się pojawiły w międzyczasie chcielibyśmy podkreślić fakt, że informacja do wszystkich Państwa członków stowarzyszenia na temat tego co się dzieje w instytucjach unijnych została przekazana, m.in. o *Agendzie Miejskiej Unii Europejskiej* – tutaj bardzo gorąco wszystkich Państwa zachęcam do tego byśmy się tym zainteresowali. Oczywiście informujemy o tych bieżących sprawach, które są omawiane na szczepku Unii Europejskiej. W tej chwili dyskusja, jak wszyscy wiemy, dotyczy kształtowania się budżetu po roku 2020 i tam są przeróżne komplikacje, o których też doskonale wiemy. To co nas bezpośrednio, czy bardziej bezpośrednio dotyczy, to jest polityka bezpieczeństwa dostaw energii, ochrony konkurencji – do tego zresztą wróć za chwilę. Jeszcze publikujemy oczywiście na stronie naszego stowarzyszenia, także wysyłamy do naszych członków informacje o tym co aktualnie w Unii Europejskiej jest ciekawego do zrobienia, m.in. przystąpiliśmy do projektu *Higher Education Institutions*. To jest taka inicjatywa północnych Niderlandów, która polega na tym żebyśmy starali się pracować nad otwartymi innowacjami w sposób bardziej otwarty właśnie, co sprowadza się do tworzenia m.in. tzw. *Living Labs*, czyli takich powiedziałyby się po naszymu dyskusji całkowicie otwartych, dotyczących tego co w naszym regionie można by zmienić. To jest bardzo ciekawy projekt, on jest w ramach *Interreg Europa-4* proponowany. Oczywiście staramy się jak najbardziej doprowadzić do widzialności naszego regionu w czasie naszych prac, m.in. zostaliśmy liderem międzynarodowego konsorcjum na *European Week of Regions and Cities*. Oczywiście bierzemy udział w różnego typu spotkaniach, konferencjach, szkoleniach, które poruszają tematykę inteligentnych specjalizacji regionów i nie tylko i oczywiście pomagamy wszystkim naszym członkom w organizacji takich wizyt, m.in. z początkiem lipca będzie to przypadek Politechniki Śląskiej ... ale nie tylko. Jeśli chodzi o główne działania, to tylko na tych najbardziej zasadniczych chciałbym się skupić, które dotychczas zostały przez nas zrealizowane – tu chciałbym wskazać na np. wizytę studyjną rektorów uczelni Polski południowej. Bardzo ważna wizyta i bardzo interesująca. Na tym środkowym slajdzie widzicie Państwo nie tylko Pana Premiera Jerzego Buzka, ale także Komisarza Tibora Navracsicsa, z którym się spotkaliśmy i rozmawialiśmy na temat *Horyzontu 2020* – 9. *Programu ramowego* tej nowej inicjatywy uniwersytetów europejskich, gdzie chcemy zadbać o interesy także naszych polskich uczelni oraz *Europejskiego Obszaru Edukacyjnego*, który jest też całkiem nową inicjatywą. Mieliśmy przyjemność razem z Państwem, częścią z Państwa Radnych, odbyć wizytę studyjną w Brukseli. Myślę, że była ona bardzo interesująca dla nas wszystkich, rozmawialiśmy na temat polityki spójności, budżetu Unii oczywiście, o sieciach europejskich różnego typu – do tego też za sekundę

wrócę – o roli biur regionalnych w Brukseli i tutaj kładliśmy nacisk na to, że wszystkie ważne i liczące się regiony mają swoje biura regionalne w Brukseli i działalność tych biur zasadniczo polega na tym o czym przed chwilą mówiłem, ale także na pokazywaniu naszego regionu po to żeby nawiązywać dodatkowe kontakty, które finalnie doprowadzą do, miejmy nadzieję, podpisania różnego typu porozumień, ale także i wspólnych projektów. W tym punkcie chciałbym wyrazić moje wielkie zadowolenie, że Państwo nie mieliście żadnych wątpliwości co do tego, że podpisanie współpracy między naszym regionem a Północą Nadrenią-Westfalią i Regionem Hauts-de-France, który skupia Pikardię i Nord-Pas-de-Calais został przez Państwa przegłosowany. To są nasi strategiczni partnerzy. Tutaj widzimy slajdy z otwarcia nowej siedziby – *Domu Polski Południowej*. Jak Państwo wiecie zmienialiśmy siedzibę i teraz jesteśmy w *Domu Polski Południowej* – nasze trzy województwa: opolskie, małopolskie i śląskie razem i bliżej i mamy nadzieję, że to się przełoży na większą skuteczność, większą widzialność naszych trzech regionów i samego *Domu Polski Południowej*. Złożyliśmy wniosek o tytuł *Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości* – tutaj Urząd Marszałkowski przygotował wniosek – intensywnie nad tym pracowaliśmy, znaleźliśmy się wśród 20 aplikacji na bardzo dobrym miejscu, niestety jeszcze nie w tym roku, ale według informacji jakie nam przekazała kapituła rozpatrująca te wnioski, nasz wniosek był bardzo dobry i powtórzymy naszą aplikację. Miejmy nadzieję, że w roku przyszłym będziemy mieć więcej szczęścia, bo chyba rzeczywiście to o szczęście bardziej chodziło niż o meritum sprawy. Oczywiście uczestniczymy w różnych spotkaniach, jak np. to, które było w Szczyrku – tam jest ważna informacja, którą dodaliśmy, że zostajemy liderem programów związanych z umiędzynarodowieniem małej i średniej przedsiębiorczości oraz projektu *Akademii Internacjonalizacji*. To jest inicjatywa i Urzędu Marszałkowskiego i razem z Państwem przygotowaliśmy odpowiednią aplikację i mamy nadzieję, że projekt będzie finalnie mógł być realizowany. Oczywiście dyskusje różnego typu, jak chociażby ta zorganizowana przez ABSL, gdzie dyskutowaliśmy na temat tego jakie są możliwości i szanse rozwojowe Metropolii i całego regionu. W Brukseli mieliśmy *Open Day*, taki bardzo otwarty dzień instytucji europejskich dla wszystkich i z taką wielką przyjemnością chciałem Państwu powiedzieć, że było bardzo, bardzo wielu chętnych do obejrzenia stanowiska naszego regionu, ale także i pozostałych regionów, które w *Domu Polski Południowej* działają. Bardzo interesującym spotkaniem było spotkanie na temat informacji o agendzie miast, ale nie tylko w Katowicach – korzystaliśmy z uprzejmości Uniwersytetu Śląskiego, który nas tam gościł. Mówiliśmy nie tylko o *Horyzoncie 2020*, ale właśnie *Interreg Europa* to jest bardzo ważny projekt, myślę, że nie wykorzystujemy wszystkich szans, jakie w ogóle programy *Interreg*, nie tylko ten *Europa*, nam dają. Oczywiście o *Europie dla obywateli* i generalnie o *Agendzie Miejskiej*. W sposób oczywisty świętowaliśmy 3 maja

w Brukseli razem z Ambasadą Polską w Brukseli. Uczestniczyliśmy w ramach *Domu Polski Południowej*, jako nasz region, w *Małopolskim Festiwalu Innowacyjności*, m.in. intensywnie dyskutowaliśmy o polityce klastrowej, w tym o *hubach medycznych*. Formuła była bardzo interesująca, bo to przy kawie o innowacjach, więc bardzo luźna i swobodna, ale jednocześnie bardzo merytoryczna. byliśmy partnerem ogólnopolskiej konferencji *Spółczeństwo obywatelskie: edukacja, wartości, style komunikacyjne*. Z Panią Marszałek współpracowaliśmy bardzo intensywnie w tej materii. Jeśli chodzi o działania, które planujemy w najbliższym czasie – przepraszam za to bardzo skrótowe przedstawienie i szybkie, ale umówiliśmy się z Panem Przewodniczącym, że to będzie 10, 15 minut max i miejmy nadzieję, że uda nam się to zrobić w 10, 15 minut – oczywiście promocja Miasta Katowice, to już za moment w Brukseli i to przy okazji sesji plenarnej Komitetu Regionów. To jest bardzo ważne wydarzenie, chcemy pokazywać miasto Katowice. Nie będę Państwu mówił o wszystkich rzeczach, które tam są, ale chciałbym zwrócić uwagę na to, że włączamy się w prace nad projektem *energetycznego huba* polsko-ukraińskiego, który jest fundowany przede wszystkim na gazie łupkowym. Nie wiedzieliśmy o tym, to niedawne odkrycie, że północno-zachodnia część Ukrainy, czyli północny Wołyń ma zasoby gazu łupkowego podobno większe niż Stany Zjednoczone. Jest tylko kwestia tego jakie są koszty wydobycia tego gazu. Gdyby nam się udało to zrobić to odcięcie oczywiście od dostaw rosyjskich byłoby dla nas niezwykle ważne, nie mówiąc o tym, że dla Ukrainy tym bardziej i staramy się to robić. Finalnie przystępujemy do sieci ERIN – to jest sieć europejskich regionów, które są oparte na innowacjach i badaniach naukowych. Ta sieć w tej chwili ma w okolicach 120 regionów, które w niej uczestniczą, my finalnie przystępujemy od 1 września do niej. *Porozumienie Burmistrzów na rzecz Energii i Klimatu* w ramach energii miasta będziemy realizować także w Katowicach, ale to na co chciałem zwrócić Państwa uwagę, to jest to o czym jutro będziemy w Warszawie rozmawiać z Panem Prezesem Pregielem – z szefem Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii z Panem Premierem Jerzym Buzkiem o tym rozmawialiśmy – to jest konferencja międzynarodowa na temat badań i działań w zakresie energetyki i energii w kontekście nie tylko *Horyzontu 2020i*, ale już przyszłościowo *9. Programu ramowego*. Jak Państwo wiecie to chodzi o to żeby zdecydowanie doprowadzić do tego, żeby kwestie związane z energetyką miały, nie chcę powiedzieć, *szybką ścieżkę*, ale osobny panel, z którego można by finansować tego typu projekty. Będziemy to robić właśnie z Polską Izbą Gospodarczą Zaawansowanych Technologii z *Europejskim Stowarzyszeniem Uniwersytetów*, które ma specjalną platformę dotyczącą energii i środowiska, ale także *European Energy Research Alliance*, to jest mniej więcej 300 ośrodków akademickich, które zajmują się tematyką energetyczną. Będziemy także chcieli już we wrześniu uruchomić pilotaż *Akademii Internacjonalizacji* – to w związku z tym o czym mówiliśmy, że stajemy się liderem

internacjonalizacji małej i średniej przedsiębiorczości. Inteligentne specjalizacje to pokazanie jak trzeba kształtować współpracę między tymi naszymi sektorami, a więc i nauką i samorządem i uniwersytetami, to jest cel tej konferencji. To jest związane także z tym projektem niderlandzkim, który dotyczy przede wszystkim pokazania jak te *Living Labs*, te *żywe laboratoria*, mogą doprowadzić do lepszego porozumienia i lepszego współdziałania tych trzech sektorów. Chciałem także zwrócić Państwa uwagę na to, że będziemy oczywiście w ramach *Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast* w Brukseli, gdzie liderujemy, prowadzić warsztaty na temat roli partnerstwa międzysektorowego w rozwoju terytorialnym. Oczywiście jest wiele innych rzeczy, które Państwo widzicie na slajdach, w tym misja gospodarcza i wiele, wiele innych, na których prezentację nie miałem czasu, ale jest co robić. Dziękuję Państwu za uwagę !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękujemy Panu Profesorowi za złożone informacje o działalności Państwa stowarzyszenia i życzymy dalszych pomyślności i satysfakcji z tego co stowarzyszenie pod przewodnictwem Pana Profesora robi. Dziękuję bardzo ! Szanowni Państwo ! Przystępujemy do realizacji kolejnego punktu porządku dziennego...

4. Przyjęcie protokołów z LII i LIII sesji Sejmiku:

Uwag nie zgłoszono.

Głosowanie nad przyjęciem protokołu z LII sesji Sejmiku:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad przyjęciem protokołu z LIII sesji Sejmiku:

za	39
przeciw	0
wstrzym.	0

5. Rozpatrzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za 2017 rok oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa:

1) podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2017 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2017 rok (**druk V/801**)

2) podjęcie uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2017 (**druk V/802**)

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – w tym zakresie będziemy przyjmować dwie uchwały – pierwsza w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2017 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2017 rok. Projekt uchwały w tym zakresie otrzymaliśmy na druku V/801. Podejmować będziemy też uchwałę w absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2017. Projekt uchwały otrzymaliśmy na druku V/802.

W związku z realizacją procedury związanej z zatwierdzaniem sprawozdań oraz absolutoryjnej Szanowni Państwo Radni otrzymali następujące dokumenty:

- 1) sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za 2017 rok,
- 2) informację o stanie mienia Województwa Śląskiego,
- 3) opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu wraz z informacją o stanie mienia,
- 4) sprawozdanie finansowe Województwa Śląskiego za 2017 rok,
- 5) opinię biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za 2017 rok,
- 6) wniosek Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Śląskiego,
- 7) opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach o wniosku Komisji Rewizyjnej.

Obecnie proszę o zabranie głosu przez Pana Marszałka Wojciecha Saługę i przedstawienie sprawozdań oraz opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej.

- **Marszałek Wojciech Saługa** – Panie Przewodniczący ! Wysoki Sejmiku ! Sprawozdanie z prowadzenia gospodarki finansowej Województwa w 2017 roku przebiega w dwóch etapach: do 31 marca br. otrzymali Państwo sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa za 2017 rok, a do 18 maja br. zostało przekazane sprawozdanie finansowe Województwa za ubiegły rok. Ustawa o finansach publicznych nałożyła również obowiązek poddania sprawozdania finansowego badaniu biegłego rewidenta na te jednostki samorządu terytorialnego, które liczą więcej niż 150 tys. mieszkańców. Zgodnie z ustawą *Prawo zamówień publicznych*, wybrano podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych – była to Kancelaria

Audytorsko-Konsultingowa „AUDSULTING” z Bydgoszczy. Wyniki badania zostały wraz ze sprawozdaniem finansowym przekazane Państwu 18 maja br. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2017 rok to nie tylko dane finansowe, lecz również merytoryczna ocena realizacji zadań własnych Województwa Śląskiego. Na początku chciałbym przypomnieć, że budżet Województwa Śląskiego na 2017 rok został uchwalony 19 grudnia 2016 roku. Dochody budżetu w uchwale budżetowej oszacowano na kwotę 1 mld 490 mln 420 tys. 213 zł, a wydatki uchwalono w wysokości 1 mld 653 mln 793 tys. 592 zł. Dla zrównoważenia budżetu zaplanowano 269 mln 823 tys. 459 zł przychodów na pokrycie potrzeb wydatkowych...

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** –...przepraszam Panie Marszałku ! Dlaczego Państwo wychodzicie ? ... Niech to będzie pytanie retoryczne. Jest ważny punkt, Pan Marszałek składa sprawozdanie ... mimo wszystko, Panie Marszałku, proszę kontynuować...
- **Marszałek Wojciech Saługa** –...Panie Przewodniczący ! Może spuentuję, bo zainteresowanie do słuchania trochę małe ... Biorąc pod uwagę opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej o sprawozdaniu z wykonania budżetu Województwa w 2017 roku oraz sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego w imieniu Zarządu Województwa Śląskiego wnoszę o przyjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu Województwa w 2017 roku i sprawozdania finansowego za 2017 rok oraz o udzielenie Zarządowi absolutorium z tego tytułu.
- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Dziękuję Panu Marszałkowi ! Obecnie proszę uprzejmie o zabranie głosu przez Pana Radnego Piotra Czarnynogę, Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej i o przedstawienie opinii tejże komisji.
- **radny Piotr Czarnynoga** – Komisja Rewizyjna podjęła uchwałę o wystąpieniu do Sejmiku Województwa Śląskiego z wnioskiem o udzielenie Zarządowi Województwa Śląskiego absolutorium z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2017. Zanim żeśmy podjęli tą uchwałę analizowaliśmy sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za 2017 rok oraz pozostałe dokumenty na dwóch posiedzeniach – w dniu 28 maja tego roku oraz 11 czerwca tego roku. Komisja analizowała także odpowiedzi Zarządu Województwa na skierowane zapytania. Ponadto komisja w trakcie 2017 roku analizowała jedną skargę na Marszałka Województwa Śląskiego celem przedstawienia Sejmikowi projektu uchwały w przedmiotowej sprawie. Tą jedną skargę na Marszałka komisja uznała za bezzasadną. Uzasadnienie do naszego stanowiska i do naszej uchwały macie

Państwo w materiałach, ja go nie będę przedstawiał, kto ciekaw zapewne przeczytał albo jeszcze przeczyta. To uzasadnienie było na tyle dobrze przygotowane, że Regionalna Izba Obrachunkowa zaopiniowała ten nasz wniosek pozytywnie. Chcę dodać, że wynik głosowania wyżej wymienionej uchwały – za było czterech radnych, przeciwnych jeden, nikt się nie wstrzymał – mimo, że liczymy sześciu członków jeden był nieobecny. Mój głos w przeciwny w głosowaniu nad tą uchwałą uzasadnię w wystąpieniu, kiedy będę reprezentował klub PiS, w tej chwili przedkładam jako przewodniczący Komisji Rewizyjnej Państwu tą uchwałę o udzielenie Zarządowi absolutorium. Dziękuję !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Przewodniczącemu Komisji Rewizyjnej za przedstawienie pozytywnej opinii tejże komisji. Teraz, Szanowni Państwo, będę zapraszał do zabierania głosu. Proponuję, tradycyjnie już zresztą, żeby wystąpienia miały miejsce w imieniu klubów radnych, a później wystąpienia indywidualne.

- **radny Grzegorz Wolnik** – zgodnie z tym co przed chwilą powiedział Pan Przewodniczący będę przedstawiał stanowisko klubu Platformy Obywatelskiej odnośnie sprawozdania Marszałka. Szanowni Państwo ! Zakończyliśmy kolejny rok funkcjonowania samorządu województwa, a z nim kolejny budżet. Proszę pozwolić, że dokonam krótkiej oceny sprawozdania z wykonania budżetu od strony formalnej i od strony merytorycznej, a więc wykonania zadań jakie nakładają na samorząd województwa ustawy. Naszym zdaniem sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2017 można ocenić pozytywnie w obu aspektach. Od strony formalnej świadczy o tym pozytywna opinia V Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z dnia 27 kwietnia 2017 roku o przedłożonym przez Zarząd Województwa Śląskiego sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2017 wraz z informacją o stanie mienia komunalnego. Kolejnym dokumentem poświadczającym formalną prawidłowość wykonania budżetu za rok 2017 jest wynik badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta złożony 11 maja bieżącego roku. Oba dokumenty, tak istotne dla ogólnej oceny omawianego sprawozdania zostały przyjęte bez uwag, co podkreślić należy bezwzględnie. Warto także podkreślić dwie kolejne kwestie. Po pierwsze – wszystkie uchwały Sejmiku i Zarządu Województwa w sprawie zmian budżetu i wieloletniej prognozy finansowej w trakcie roku 2017 zostały przyjęte bez uwag przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach. Po drugie – na koniec 2017 roku praktycznie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne, co świadczy o sprawnym obiegu dokumentów finansowo-księgowych i poprawnej realizacji zadań pod względem formalnym. Strona merytoryczna wykonania budżetu również zasługuje na ocenę bardzo dobrą. Proszę zauważyć, że budżet zakończył się wynikiem dodatnim, a więc nadwyżką

dochodów nad wydatkami i jest to kwota 23 mln zł. Pozwoliło to na nie zaciąganie kredytów na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań kredytowych, co oznacza, że zmniejszeniu uległa całkowita kwota długu Województwa Śląskiego o blisko 11 mln zł. Dokonano spłat rat kredytowych w formie rozchodów z budżetu. Z podstawowych wielkości budżetowych na uwagę zasługuje wysokie wykonanie dochodów z tytułu udziału w podatkach dochodowych PIT i CIT. Obie kwoty przekraczają 100 % planu po zmianach na dzień 31 grudnia 2017 roku, zwłaszcza kwota udziału w podatku dochodowym od osób prawnych to ponad 55 mln zł wyżej niż zakładał plan. Subwencja ogólna zwyczajowo już została wykonana w pełnej kwocie jaką przewidywał plan, jednak należy zauważyć, że budżet państwa w trakcie roku obniżył, niestety, część oświatową subwencji o blisko 3 mln zł, wobec tego co uchwaliliśmy wstępnie na rok 2017 opierając się na danych Ministerstwa Finansów. Jest to bardzo niebezpieczna tendencja zauważalna niestety od dłuższego czasu, a być może świadcząca o konieczności dokonania zmian legislacyjnych dotyczących sposobu wyliczania tej części subwencji, tak aby województwa samorządowe nie dokładały coraz to większych środków na utrzymanie podległych szkół. Wydatki Województwa Śląskiego chciałbym omówić w ogólnej formie, są one bowiem jasno opisane przedstawionym przez Pana Marszałka i Zarząd Województwa sprawozdaniu. Na uznanie zasługuje realizacja zadań własnych Województwa Śląskiego, w tym np. zakończenie największej inwestycji, a więc zadania *Stadionu Śląskiego* i infrastruktury towarzyszącej. Jaki to dzisiaj sukces wszyscy doskonale widzimy. Realizacja zadań w *oświacie i wychowaniu* w 97 % – gdyby ktoś nie wierzył szczegóły macie Państwo na 62 stronie, i następnych, sprawozdania. Podobnie dzieje się w *kulturze i ochronie dziedzictwa narodowego*. To realizacja wydatków 99 % – odsyłam do strony 92 i następnych. Tym samym również w tych dziedzinach wykorzystano środki Unii Europejskiej, same inwestycje wykonane zostały na poziomie 90 %. Należy tutaj również wymienić inwestycje w zakresie ochrony zdrowia, zrealizowano zakupy i wydatki inwestycyjne dla samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej na blisko 40 mln zł, podobnie zresztą jak w roku poprzednim i tu również odsyłam do sprawozdania – strona 72 i następne. Lata 2016 i 2017 to pełne rozpoczęcie nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej. Na realizację zadań z RPO WSL nowej perspektywy wydaliśmy łącznie ze środkami Unii Europejskiej kwotę ponad 1 mld zł. Porównuję do 2016 roku gdzie było 0,5 mld, a więc mamy znaczną dynamikę wzrostu. Pozwala nam to na dalszy rozwój infrastruktury, na zmienianie naszego województwa, dlatego tak ważna jest dla nas efektywność w pozyskiwaniu i wydatkowaniu tych środków. Oczywiście nie wszystkie zadania udało się zrealizować w pełnym zakresie, co dotyczyć może przede wszystkim inwestycji drogowych. Wskazać jednak można na przyczyny obiektywne dotyczące stopnia skomplikowania tych zadań, uzyskania stosownych pozwoleń, przygotowania dokumentacji,

przygotowania montażu finansowego i przeprowadzanie również czasochłonnych i skomplikowanych postępowań przetargowych, jak i również wywłaszczeniowych. Przypomnę Państwu zresztą, bo Państwo tak dumnie chodziliście z tymi kartkami wykonania budżetu na drogi, że nie ma ani jednej inwestycji centralnej drogowej, która by szła zgodnie z harmonogramem w terminie – ani jednej ! Macie opóźnienia jako rząd Prawa i Sprawiedliwości na każdej inwestycji, więc najpierw uderzcie się we własne piersi, zanim spróbujecie uderzać w cudze ...[głos z sali, poza nagraniem]... nie szkodzi, Panie ... to nie jest dyskusja Panie Radny. Szanowni Państwo ! Nadal nie dokonano żadnych zmian wpływających na konstrukcję dochodów samorządu terytorialnego. Dochody naszego województwa nadal są w pełni zależne od systemu dystrybucji państwa, już nawet nie mówiąc o systemie przekazywania dotacji, czy subwencji – to przecież również udziały w podatkach PIT i CIT przekazuje Ministerstwo Finansów lub izby skarbowe. Życzyłoby się zatem więcej samorządności w tym zakresie, bo to wpływa na możliwość lepszego planowania budżetu, także w latach następnych. Jeżeli nadal zależność mamy tak bardzo od budżetu państwa, to środków na dotacje powinno być zwyczajnie więcej. W takich, a nie innych realiach wykonanie budżetu Województwa Śląskiego należy ocenić bezwzględnie pozytywnie.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o zabranie głosu przez Pana Radnego Piotra Czarnynogę w imieniu klubu PiS.

- **radny Piotr Czarnynoga** – nie jestem przygotowany na odpieranie zarzutów pod adresem rządu i poszczególnych ministrów, bo przypomnę że to jest sesja absolutoryjna Zarządu Województwa Śląskiego ...[głos z sali, poza nagraniem]... jasne, rozumiem. Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2017 roku to 377 stron szczegółowych informacji przedstawionych nam przez Zarząd Województwa Śląskiego. Warto zapoznać się z nim bardzo dokładnie, tym bardziej, że to ostatni już z ocenianych przez nas, radnych V kadencji Sejmiku, budżetów. Jak na tle całej naszej kadencji oraz czterech wcześniej razem z tym ocenianych budżetów, oceniać budżet roku 2017, w szczególności jego realizację ? Dziękuję za te trzy liczby, bo najkrótszy syntetyczny opis dają przedstawione nade mną trzy liczby: 71,5 %, 33,9 % i 36,5 % – zaskakująco niskie, zaskakująco odległe od oczekiwanego ideału, którym w każdym z tych przypadków jest liczba 100 %, bo przecież uchwalając budżet Województwa Śląskiego na sesji Sejmiku w dniu 19 grudnia 2016 roku zaufaliśmy wszyscy Zarządowi Województwa w kwestii realności jego obietnic złożonych wobec nas, ale co może ważniejsze, wobec mieszkańców województwa śląskiego. Pierwsza z tych liczb – 71,5 % – to wykonanie wydatków budżetu ogółem. 33,9 % to realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 w roku 2017, w tej części przypadającej na nasz budżet – w roku 2017, a więc w czwartym

roku realizacji tego programu operacyjnego. 36,5% to realizacja wydatków majątkowych ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej 2017-2030 w części przypadającej do realizacji w roku 2017. Trzy zaskakująco niskie wskaźniki, trzy liczby charakteryzujące ten budżet, trzy powody do wstydu dla Zarządu, dla nas, dla Sejmiku. Z zaplanowanych i obiecanych wydatków ogółem w kwocie 1,7 mld zł – oczywiście zaokrąglam, chcę być taki dokładny jak w sprawozdaniu, ale zaokrąglam zgodnie z zasadami budżetowymi – Zarząd zrealizował 1,2 mld. Zabrakło aż 28,5 %, czyli 490 mln zł po stronie wydatków dla wypełnienia złożonych na sesjach i przed komisjami Sejmiku obietnic. To rekord Śląska i rekord Polski. Już w zeszłym roku było bardzo źle, ale mimo wszystko było to 75,3 %. Przypomnę, że w roku 2014 ten wskaźnik wynosił 83,9 %, a w roku następnym – 2015 – 88,5 %. To są lata naszej kadencji. Dla porównania wśród powiatów województwa śląskiego najniższy wskaźnik wykonania wydatków budżetu w 2017 roku ma Powiat Cieszyński, ale jest to 88 %, wśród miast na prawach powiatu Bielsko-Biała, ale jest to 83,5%. Średnia wykonania budżetów w powiatach i miastach naszego województwa to 92,7 %. Także wśród województw jesteśmy zdecydowanie najgorsi, a przecież strona dochodowa ocenianego budżetu jest na dobrym poziomie, gdyż wykonanie dochodów ogółem wskaźnikowo to 84,7 %. Wykonanie dochodów własnych – skrótowo mówiąc PIT i CIT – jest bardzo dobre, odpowiednio 103,5 oraz 111,4 %. Także dotacje celowe z budżetu państwa, oczywiście mogłyby być większe, też jestem za tym, byłem przez osiem lat bycia radnym za tym, ale po raz pierwszy słyszę takie stanowisko moich kolegów radnych z Platformy: *mogłyby być większe, ale jednak wzrosły w ciągu ocenianego roku o kwotę prawie 16 mln zł.* Zarząd miał więc w ciągu roku pieniądze, nie miał umiejętności realizacji wydatków zgodnie ze złożonymi w budżecie deklaracjami. A teraz popatrzmy na wskaźnik 33,9 % wykonania Regionalnego Programu Operacyjnego – to tam jest na stronie 20 sprawozdania, tego programu 2014-2020. W zeszłym roku, 2016, ten wskaźnik wynosił 20 %, jest więc poprawa, ale z zaplanowanych do osiągnięcia do naszego budżetu z Regionalnego Programu 473 mln zł udało się zrealizować jedynie 160,7 mln zł. Wprawdzie Zarząd zapewnia, że pula środków niewykorzystanych w danym roku wraca do alokacji programu i zostanie wykorzystana w kolejnych latach, nie wspomina jednak o dwóch faktach. Pierwszy fakt to to, że w 2016 roku nie wydaliśmy z RPO, w tym wcześniejszym roku, kwoty 207,5 mln zł, a w ocenianym, przypomnę 313 mln zł nie udało się osiągnąć. Przez dwa ostatnie lata nie udało się wydać 520 mln zł ze środków europejskich – w naszym budżecie ! Nie w budżetach gmin i w budżetach ogólnie patrząc śląskich. To olbrzymia zaległość i olbrzymie zaniedbanie. Nie dziwi w tym kontekście przemilczanie faktu, że z danych Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju wynika jednoznacznie, że Województwo Śląskie jest obok Łódzkiego i Małopolskiego najbardziej zagrożone niespełnieniem wymogów tzw. *Krajowej Rezerwy Wykonania.* Grozi nam

utrata 6 % pieniędzy w każdej osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego, bo jeśli zarządy chcą zachować te środki, muszą osiągnąć wcześniej ustalone wskaźniki rzeczowe i finansowe. A jak to zrobić kiedy ma się ponad pół miliarda zaległości za dwa ostatnie lata ? Wskaźnik trzeci, czyli 36,5 % to kolejny powód do wielkiego wstydu. Mieliśmy wydać 533 mln zł na wydatki majątkowe uwzględniane w Wieloletniej Prognozie Finansowej 2017-2030, przewidzianych na oceniany rok. Wydaliśmy zaledwie 194 mln zł. Kolejny rok opóźnień, w szczególności na drogach wojewódzkich. Tak źle z realizacją budżetu Województwa Śląskiego jeszcze nie było. Już ubiegły rok był fatalny, ale jednak wskaźnik realizacji wydatków majątkowych ujętych w WPF wynosił 53,2 %. Czy może być jeszcze gorzej ? 71,5 %, 33,9 %, 36,5 % we wskaźnikach, które skrótowo acz charakterystyczne dla specyfiki naszego budżetu obrazują jego wykonanie. Może analiza wydatków w poszczególnych działach budżetu dostarczy nam argumentów za poparciem wniosku o udzielenie Zarządowi absolutorium za 2017 rok ? W dziale 010 – *rolnictwo łowiectwo* drugi rok z rzędu wydajemy 150 tys. zł na grzywnę jaką Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego nałożył na Marszałka za zły stan techniczny wałów, m.in. w powiecie bieruńsko-łędzińskim, na tak niebezpiecznych rzekach jak Wisła, Gostyń i Pszczyńka. Przekazaliśmy na szczęście problem bezpieczeństwa powodziowego do przedsiębiorstwa państwowego *Polskie Wody*, ale wstyd po przegranych odwołaniach sądowych w tej właśnie sprawie pozostanie z nami na długo. Z goryczą podkreślam, że przez osiem ostatnich lat, od wielkiej powodzi w 2010 roku, nasz Zarząd lekceważył sprawę bezpieczeństwa powodziowego w przeciwieństwie do innych województw, w szczególności dla Małopolski, która w takich samych uwarunkowaniach prawnych zrobiła o wiele więcej dla bezpieczeństwa naszych mieszkańców. W dziale 600 – *transport i łączność* wykonaliśmy plan wydatków w 52,2 %. W zeszłym roku było już bardzo źle, ale było to jednak 63,5 %. Dramatyczny regres, zważywszy, że nie zmniejszyliśmy wydatków na *Koleje Śląskie*, które nadal drenują nasz budżet bez poprawy jakości działania i nadal promują markę *Śląskie* poprzez brudne pociągi. W zeszłym roku mówiłem z tego miejsca, że poprzez niemiłosiernie brudne pociągi – jest postęp – może w tym roku znów trochę brudu ubędzie, Panie Marszałku, może znowu będzie go mniej, bo na czyste pociągi jak w innych województwach nie ma chyba co liczyć. Mówię do Pana Marszałka Dąbrowy – chyba każdy wie kto odpowiada za *Koleje Śląskie* ... to przecież Pan Marszałek Stanisław Dąbrowa też zasługuje na tytuł marszałka, jak ktoś nie wie, to niech się dowie. W dziale 750 – *administracja publiczna* wydaliśmy za to 151 mln zł. To o 14 mln zł więcej niż w 2016 roku. Na Urząd Marszałkowski wydaliśmy 136 mln zł, o całe 29 mln zł więcej niż w ubiegłym roku. Warto wiedzieć, że na koniec 2017 roku zatrudnialiśmy pracowników na 1322 etatach w Urzędzie Marszałkowskim – wzrost o 138 etatów przez dwa ostatnie lata oraz na 1062 etatach w 13 naszych jednostkach organizacyjnych. W zeszłym roku było 14,

ale wypadło biuro z Brukseli – wzrost o 25 etatów. To razem 2384 etaty urzędnicze. Zasadnym jest pytanie o jakość pracy tak dużej grupy urzędników. Patrząc na realizację budżetu Województwa Śląskiego to mamy bardzo wielkie możliwości znaczącej poprawy jakości pracy armii 2384 pracowników. I na tym tle zwracam uwagę drugi rok z rzędu na nielegalne wydawanie środków w budżecie 2017 roku na prace nad inicjatywą strategiczną *Śląskie 3.0*. Nie ma najmniejszej wątpliwości, że *Śląskie 3.0* to strategiczny dokument, który nie został przedstawiony Sejmikowi, zarówno co do zasad, trybu, jak i treści. Za chwilę będziemy przyjmowali zasady, tryb i treści w kwestii *Strategii 2020+*, a tu zupełnie poza naszymi plecami ani co do zasady, ani co do trybu i co do treści. Zarząd jednoznacznie naruszył kompetencje Sejmiku w tej kwestii, jest to bardzo jasno napisane w artykule 12 a ustawy *o samorządzie województwa*. Środki wydane na realizację i promocję tej strategii zostały wydane z ewidentnym naruszeniem dyscypliny finansów publicznych. Jako klub radnych Prawo i Sprawiedliwość zwracamy na to uwagę już drugi rok z rzędu, bezsensownego stanowiska Marszałka w tej sprawie. Może, Panie Marszałku, skoro są wątpliwości, których my nie mamy, warto zwrócić się z pytaniem w tej kwestii do Regionalnej Izby Obrachunkowej? W rozdziale 757 – *obsługa długu publicznego* wydaliśmy 15,1 mln zł, czyli o 700 tys. zł więcej niż w 2016 roku. Zwracam na to uwagę gdyż dane przedstawione na stronie 60 sprawozdania mogą sprawiać mylne wrażenie, że jest dobrze, bo wydaliśmy tylko 67 % planu, ale to i tak o 700 tys. zł więcej niż w ubiegłym roku. Z każdym rokiem zadłużenie budżetu Województwa Śląskiego kosztuje nas coraz to więcej. W rozdziale 851 – *ochrona zdrowia* wydaliśmy 63,5 mln zł realizując plan w 84,7 %. To poprawa w stosunku do roku ubiegłego, 3 mln zł więcej i lepszy wskaźnik, było 79 %, jednak to nadal o 60 mln zł mniej niż w dobrym dla zdrowia 2012 roku – 60 mln ! Przed Marszałkiem Gramatyką długa droga, ale wydaje się, że przełamał złe tendencje w tym obszarze. Wydatki w dziale 921 – *kultura* wyniosły 169 mln zł. To wzrost o 20 mln zł w stosunku do 2016 roku, w dodatku wykonanie planu wynosi 98,6 %. To jedyny dział budżetu, do którego nie da się wnieść zastrzeżeń. Gdyby nie zła sytuacja w *Muzeum Śląskim* oraz ukrywanie w tym dziale wydatków na *Stadion Śląski* – przykładowo 1,8 mln zł wydane przez *Ars Cameralis* na otwarcie *Stadionu* – można by patrzeć z optymizmem na działania Zarządu w obszarze kultury. Kultura najlepiej promuje województwo śląskie i pieniądze wydawane w tym obszarze powinny być konsekwentnie zwiększane w każdym roku budżetowym. Można by długo wyliczać szczegółowo błędy i doszukiwać się obszarów, gdzie budżet Województwa Śląskiego był realizowany względnie dobrze, czas jednak na podsumowanie i pora na odpowiedź na pytanie postawione na wstępie mojego wystąpienia. Nie jest to odpowiedź korzystna do Marszałka i Zarządu Województwa Śląskiego. Na tle całej naszej V kadencji Sejmiku wykonanie budżetu Województwa Śląskiego za rok 2017 jest zdecydowanie najgorsze, zdecydowanie najslabsze.

Trzy wskaźniki: 71,5 %, 33,9 %, 36,5 %, charakteryzujące wydatki ogółem i w dwóch ważnych dla naszego budżetu obszarach, są drastycznie niskie, dramatycznie niskie. Bardzo znaczny wzrost wydatków na promocję nie jest w stanie zafałszować rzeczywistej prawdy o pracy Marszałka i Zarządu Województwa. Czy w tym stanie rzeczy jesteśmy w stanie udzielić Zarządowi absolutorium ? Na pewno nie w oparciu przedstawione liczby, o przedstawione kwoty i na pewno nie w oparciu o olbrzymi zakres niezrealizowanych w budżecie 2017 roku, a obiecanych przez Zarząd Sejmikowi i mieszkańcom województwa, zadań. Wysoki Sejmiku ! Dziękuję za uwagę !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Proszę teraz o wystąpienie Pana Radnego Bronisława Karaska, który wystąpi w imieniu klubu PSL.

- **radny Bronisław Karasek** – chciałem przedstawić stanowisko klubu radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego w sprawie udzielenia absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu za rok 2017. Klub radnych PSL w dniach 11 i 25 czerwca 2018 zajmował się analizą sprawozdania z wykonania budżetu Województwa Śląskiego wraz ze sprawozdaniem finansowym za rok 2017. Ocenialiśmy sprawozdanie finansowe Województwa Śląskiego za rok 2017 według składników określonych w paragrafie 20 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku, tj. bilansu z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2017, bilansu łącznego obejmującego dane wynikające z bilansów jednostek budżetowych za rok 2017, łącznego rachunku zysków i strat obejmującego dane wynikające z rachunku zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych oraz łącznego zestawienia zmian w funduszu obejmującego dane wynikające z zestawień zmian funduszu samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych w zakresie ustalonym w załączniku 7 do rozporządzenia. Suma bilansowa po stronie aktywów i pasywów wynosi na koniec 2017 roku 5 mld 130 mln 743 tys. 81 zł i jest wyższa od tej sumy z dnia rozpoczęcia roku, tzn. z dnia 1 stycznia o 488 mln 842 tys. 392 zł. Budżet Województwa Śląskiego na rok 2017 został przyjęty na mocy uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w dniu 19 grudnia 2016 roku i zamykał się po stronach dochodów kwotą 1 mld 418 mln 459 tys. 213 zł i wydatków kwotą 1 mld 653 mln 793 tys. 592 zł. Natomiast w dniu 13 lutego Sejmik podjął uchwałę zmieniającą wysokość budżetu Województwa, w efekcie czego budżet zamknął się po stronach: dochodów w kwocie 1 mld 475 mln 493 tys. 436 zł, wydatków w kwocie 1 mld 717 mln 265 tys. 319 zł. Dochody budżetu Województwa za rok 2017 zostały wykonane w kwocie 1 mld 250 mln 127 tys. 353 zł, co stanowi 84,7 % planu po zmianach. Wydatki budżetu

Województwa wykonane zostały w wysokości 1 mld 227 mln 119 tys. 328 zł, czyli 71,5% planu po zmianach. Tak więc różnica między uzyskanymi dochodami a z realizowanymi wydatkami jest dodatnia i wynosi 23 mln 8 tys. 224 zł i stanowi nadwyżkę budżetową. W ogólnej kwocie zrealizowanych wydatków wydatki bieżące stanowiły 77,2 %, a wydatki majątkowe 22,8 % wydatków ogółem. Dla zrównoważenia budżetu 2017 roku w uchwale budżetowej ujęto przychody w wysokości 269 mln 823 tys. 459 zł, które w ciągu 2017 roku zwiększyły się do kwoty 356 mln 221 tys. 953 zł. Rozchody na spłatę kredytów bankowych zaplanowano na kwotę 106 mln 450 tys. 080 zł, które do końca 2017 roku nie uległy zmianom. Różnica między przychodami a rozchodami budżetu stanowi wolne środki w kwocie 127 mln 359 tys. 290 zł. Tak więc wynika finansowy Województwa za rok 2017 to kwota 150 mln 367 tys. 515 zł. Na podstawie przedstawionych liczb i wskaźników można stwierdzić, że w 2017 roku nie występowały zjawiska zagrażające kontynuacji działania Samorządu Województwa Śląskiego w bieżącym roku 2018. Zapoznaliśmy się także z wynikiem prac podmiotów, które proceduralnie brały udział w badaniu i ocenie sprawozdania z rocznego wykonania budżetu oraz stanu mienia Województwa Śląskiego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku. Wyniki prac tychże podmiotów miały znaczący wpływ na to stanowisko klubu radnych PSL w sprawie ocenianego sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za rok 2017. I tak zapoznaliśmy się z treściami sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Kancelarii Audytorsko-Konsultingowej „AUDSULTING” z Bydgoszczy. Opinia tego podmiotu zawiera części w końcowej zapisy: *sprawozdanie finansowe przedstawia jasny i rzetelny obraz sytuacji majątkowej i finansowej jednostki na dzień 31 grudnia 2017 oraz jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości. Zostały sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, Jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi przepisami prawa i postanowieniami Statutu Województwa Śląskiego.* Uchwała V Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej 4200/V/83/2018 z dnia 27 kwietnia 2018 roku, na mocy której Regionalna Izba Obrachunkowa wydała pozytywną opinię o przedłużonym przez Zarząd Województwa Śląskiego sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2017 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego. Zapoznaliśmy się również z uchwałą Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/23/2018 z dnia 11 czerwca 2018 roku, która postanowiła wystąpić do Sejmiku Województwa Śląskiego z wnioskiem o udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2017. Jak również zapoznaliśmy się z uchwałą Nr 4200/V/117/2018 dnia 14 czerwca 2018 roku V Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w sprawie zaopiniowania wniosku Komisji

Rewizyjnej Sejmiku Województwa Śląskiego, która wydała pozytywną opinię w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu za rok 2017. W tej sytuacji, po analizie sprawozdania finansowego i sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2017, dokumentów finansowych, a także po zapoznaniu się z opiniami oraz stanowiskami uprawnionych, kompetentnych podmiotów, klub radnych PSL będzie głosował za udzieleniem absolutorium Zarządowi Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2017.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję za wystąpienie. Proszę teraz o zabranie głosu Pana Radnego Janusza Witę, który wystąpi w imieniu klubu radnych Śląska Partia Regionalna.

- **radny Janusz Wita** –...Szanowni Radni, zebrani tutaj w tej przepięknej jak zawsze, ze wzruszeniem o tym mówię, Sali Sejmu Śląskiego ! Klub radnych Śląskiej Partii Regionalnej będzie głosował – na podstawie przedstawionych dokumentów, których analizy dokonaliśmy oraz mając w pamięci prace w ubiegłym roku, w których uczestniczyliśmy – za tym aby przyjąć sprawozdania finansowe i udzielić absolutorium Zarządowi Województwa Śląskiego. Mając świadomość, że wykonanie budżetu po stronie dochodów jest w ogromnym stopniu uzależnione od sytuacji ekonomicznej w skali makro oraz niestety, naszym zdaniem, od wadliwego w wielu wymiarach systemu finansowania zadań publicznych, w tym sposobu podziału zbieranych danin, cały czas musimy domagać się – my to czynimy – by udział samorządów w tychże daninach był adekwatny do zadań, do zakresu zadań, które przed nami stoją. Z wielkim zadowoleniem dwa głosy zauważyłem – jeden bardziej śmiały, drugi mniej – w tym zakresie aby nad tym zagadnieniem również, postulować zmiany, byśmy mieli bliżej od podatnika do jego potrzeb. Poziom wykonania budżetu po stronie wydatków oraz realizacja za tymi wydatkami zadań idących w różnych zakresach różnie się kształtuje i także odzwierciedla możliwości sprawnego funkcjonowania samorządu województwa. Można było na podstawie tychże danych, które mieliśmy do dyspozycji, stwierdzić, relatywnie oczywiście, iż tam gdzie poziom ograniczeń, stopień skomplikowania spraw, jest relatywnie niższy, poziom wydatkowania jest wyższy. Oczywiście to nie jest zależność liniowa i oczywista, bo i tak najczęściej zależy od ludzi, niemniej należałoby w wielu przypadkach, również w naszych działaniach podejmować wysiłek aby te regulacje, które od nas zależą, w jak najmniejszym stopniu wpływały negatywnie na to w jaki sposób możemy te nasze właśnie zadania realizować. Stąd też z jednej strony domaganie się zmian można powiedzieć ustrojowych w skali finansów publicznych, a z drugiej strony też ciągły apel abyśmy my sami mogli sprawnie realizować te zadania, czyli nie rzucać sobie potocznie mówiąc *klód*

pod własne nogi przez nas samych. Oczywiście poziomy wydatkowania w niektórych zakresach budzą pytania, budzą wątpliwości, natomiast trzeba mieć nadzieję, że również i z tym się uporamy, bo w wielu przypadkach niestety właśnie wynikają z tychże ograniczeń formalnych. Podsumowując powtórzę to co na wstępie – klub radnych Śląskiej Partii Regionalnej na podstawie dokumentów, które mieliśmy do dyspozycji będzie głosował za przyjęciem sprawozdań finansowych oraz udzieleniem absolutorium dla Zarządu. Dziękuję !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękujemy Panu Radnemu ! Proszę teraz o zabranie głosu Pana Radnego Michała Czarskiego w imieniu klubu radnych Sojuszu Lewicy Demokratycznej.

- **radny Michał Czarski** – dyskutując o budżecie można w zasadzie przeprowadzić taką analogię do analizy szklanki, czy ona jest do połowy pełna, czy jest w połowie pusta. Pesymiści będą ubolewać nad tym, że w połowie pusta, optymiści będą dostrzegać zaletę, że jest w połowie pełna. Prawdą jest, że wykonanie budżetu nie jest imponujące – 71,5 %, ale takie wykonanie zapewniło nadwyżkę budżetową w wysokości ponad 23 mln zł, co przy naszej skali zadłużenia jest ważne i korzystne, nie dla samego wykonania budżetu, ale dla wielkości długu, a więc i dla całych finansów Województwa, bo przecież analizując finanse to nie jest to kwestia tylko 12 miesięcy, tylko to jest ten rachunek ciągniony, ten bagaż, który się przejmuje z lat minionych i to co również trzeba mieć w perspektywie na uwadze, zostawi się swoim następcom. W zakresie Regionalnego Programu Operacyjnego, a więc naszych tutaj wydatków, o których też dzisiaj było wspomniane w sensie bardziej krytycznym niż pozytywnym, ja dostrzegam pozytyw, ponieważ wydaliśmy ponad miliard zł, a ten ponad miliard zł to jest dwa razy więcej niż w roku 2016. Z budżetu Województwa ponad 160 mln, ale ze środków Unii Europejskiej przyznanych Województwu 876 mln, stąd też ta główna alokacja, z której później będziemy rozliczani, no to jednak ma zdecydowany progres w stosunku do roku tego wcześniejszego. Wskaźnik długu w roku 2016 wynosił niecałe 57 %, a w ubiegłym roku to już jest 55 %. Jeszcze daleko jest do roku 2015, gdzie było niecałe 40 %, no ale już przynajmniej nie ma tego efektu *kuli śnieżnej*. To stwierdzenie, czy ta zaleta, o której chcę teraz powiedzieć, nie jest bezpośrednio znowu związana z wykonaniem budżetu 2017, ale korzystniej niż w latach wcześniejszych kształtować powinien się – i mówię do na podstawie planu, nie tylko swojego jakiegoś tam wydumanego oczekiwania – powinien lepiej kształtować się podział środków na wydatki majątkowe i na wydatki bieżące. Niestety, ten ostatni rok to jeszcze dosyć zachwiana, można powiedzieć, proporcja, która często była tłumaczona tym: *no dobrze, ale wzrasta majątek, a więc wzrastają koszty utrzymania tego majątku, organizacji pracy programowej, tam gdzie dopłacamy*. No ale ja widzę, że w

roku już bieżącym nagle ten plan jest zupełnie inaczej zbudowany, bo to już jest prawie że równowaga – 55 % to są środki bieżące w stosunku do 45 % inwestycyjnych, co na pewno powinno być jakimś takim optymistycznym prognostykiem. Ja wielu zalet tutaj takich nie będę w tej chwili wymieniał, bo one mogą być tak jak w tej *szklance*, mogą być na dwie strony interpretowane, ale co jest faktem bezspornym to jest to, że budżet, jego wykonanie oraz rozliczenie, spełnia wymogi formalne. Budżet został poprawnie sporządzony, co potwierdza biegły rewident stwierdzeniem: *pozytywnie i bez uwag*. To samo zresztą Regionalna Izba Obrachunkowa. Wniosek Komisji Rewizyjnej, który był tu przytoczony wcześniej, o którym mówił Pan Przewodniczący Komisji, też mówi o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego oraz udzieleniu absolutorium dla Zarządu Województwa z tego tytułu – 4 do 1 jak pamiętamy. W świetle tego członkowie klubu lewicy, po przeanalizowaniu wymienionych dokumentów, po wyjaśnieniach osób odpowiedzialnych za realizację budżetu utożsamiają się z treścią paragrafu dotyczącą udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa. Dziękuję za uwagę !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Szanowni Państwo ! Przechodzimy teraz do wystąpień indywidualnych. Z nieśmiałością zwracam się z apelem o krótkie, syntetyczne wystąpienia. Proszę bardzo ! Jako pierwsza w ramach wystąpień indywidualnych zabierze głos Pani Radna Krystyna Jasińska.

- **radna Krystyna Jasińska** – budżet jest podstawowym instrumentem zrównoważonego rozwoju i ja zgodzę się z moim przedmówcą, że zależy z której strony na niego patrzymy, to albo możemy powiedzieć że jest wykonany w sposób zadowalający, albo wskazać obszary, które należałoby dokładniej przeanalizować i wyciągnąć wnioski na przyszłość. Bo zgadzam się również ze stwierdzeniem, że budżet jest kontynuacją i tym co zostawimy naszym następcom. Proszę Państwa ! Obszary, którymi ja chciałabym się zainteresować, obszary, które mnie bardzo zaniepokoiły analizując wykonanie budżetu, to wykonanie inwestycji drogowych, głównie z wykonaniem z wykorzystaniem środków z Regionalnego Programu Operacyjnego i realizacja *uchwały antyśmogowej*. W części opisowej bardzo dokładnie przeanalizowałam zapisy mówiące o tym jakie były przyczyny takiej niskiej absorpcji środków i wykorzystania środków unijnych, środków z Regionalnego Programu [Operacyjnego]. I jako pierwszy element wskazany jest fakt, że plan przyjęty na 2017 rok opierał się o informacje ujęte w materiałach planistycznych opracowanych dla budżetu państwa w lutym 2016. Nie wiem czy możemy się z tym zgodzić, bo przecież jak wiemy proces zatwierdzania *regionalnych programów operacyjnych* przez Komisję Europejską odbył się w grudniu 2014 roku, a także w pierwszym kwartale roku 2015. Mówiliśmy o tym, że przecież już w roku 2016 zostało

wykorzystane pół miliarda środków, a w roku 2017 kwota ta wzrosła do miliarda. Zatem wszystkie niezbędne dokumenty, wszystkie procedury były opracowane wcześniej i to co może nas martwić w tej chwili, to czy nasi następcy poradzą sobie z realizowaniem zadań bieżących, jak również z wykonaniem tych zaległości, o których mówił mój kolega klubowy Piotr Czarnynoga. Drugi element tłumaczenia słabego wykorzystania środków unijnych zwraca uwagę na to, że ze względu na dużą liczbę naborów oraz poziom skomplikowania niektórych projektów planowanie wydatków opiera się na szacunkach. No oczywiście, że tak jest – tak było w poprzedniej perspektywie finansowej i tak jest teraz – jednak przyjmując ogólne wskaźniki założeń budżetowych, przyjmując wskaźniki dotyczące planowania inwestycji, jesteśmy w stanie obliczyć, czy też w sposób przybliżony ustalić wysokość środków, które przeznaczamy na określone zadania w określonym działaniu, czy też w poddziałaniu. Tak, że myślę, że tego rodzaju wyjaśnienie po prostu nie oddaje w pełni, czy też jest wyjaśnieniem, które nie należy traktować zbyt poważnie. Następnym elementem, który jest wskazany w tej części opisowej uzasadniającej niskie wykorzystanie środków unijnych, to fakt, że pomimo prognoz rozstrzygnięto tylko część konkursów, a znacznej puli środków nie udało się zakontraktować m.in. ze względu na czasochłonny proces przygotowania i zatwierdzania lokalnych programów rewitalizacji. I powiem szczerze, że też ten argument do mnie nie przemawia, bo zgodnie z wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, z dnia 2 sierpnia 2016, instytucja zarządzająca regionalnym programem operacyjnym może opracować szczegółowe wytyczne w zakresie rewitalizacji, w których uzupełni lub rozwinie zakres i wymogi wobec programów rewitalizacji. Z tego co ja wiem i z rozmów, które przeprowadziłam w jednostkach samorządu terytorialnego wynika, że w zdecydowanej większości jednostki samorządu terytorialnego przygotowały programy rewitalizacji do roku 2016, tak żeby być przygotowanym na aplikowanie w tym rozdaniu. I takim ostatnim argumentem jest wskazanie, że w trakcie roku budżetowego beneficjenci składają liczne aktualizacje harmonogramów realizacji zadań. Dotyczy to również projektów własnych Województwa Śląskiego, w ramach których Zarząd Dróg Wojewódzkich zaktualizował harmonogramy dotyczące zadań inwestycyjnych na drogach wojewódzkich, dostosowując je do planowanych przetargów, zawartych umów oraz tempa prac. No i w tym momencie chciałabym zwrócić uwagę, że jednak w Zarządzie Dróg Wojewódzkich jest 91 etatów. Myślę, że to ogromna armia ludzi w stosunku do liczby dróg, na których prowadzone są remonty, czy też prowadzone są inwestycje i myślę, że odpowiednia organizacja pracy spowodowałaby, że tych przesunięć, zmian w harmonogramach po prostu byłoby znacznie mniej. To tyle jeśli chodzi o uwagi dotyczące wykorzystania środków na drogi. Ja muszę powiedzieć tylko tak: są w budżecie obszary ważne, mniej ważne i bardzo ważne, są obszary, z

których korzystają tylko niektórzy mieszkańcy województwa śląskiego, niektórzy z nich w ogóle nie skorzystają i są obszary, które są ważne dla zrównoważonego rozwoju całego województwa. Do tych najważniejszych należą właśnie drogi, bo to jak funkcjonuje województwo dla wielu mieszkańców województwa postrzegane jest właśnie poprzez realizację zadań inwestycyjnych, bo to właśnie drogi wojewódzkie, drogi powiatowe, to są te drogi, po których oni codziennie się poruszają, które decydują o komforcie życia ludzi w różnych, mniejszych i większych, miejscowościach. Drugi obszar, który uważam, że nie został w wystarczający sposób zrealizowany w budżecie, to ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu. przypomnijmy sobie, że zaplanowana kwota wydatków na rok 2017, to kwota 4 mln 628 tys. 830 zł. W trakcie roku budżetowego kwota ta zmalała do 1 mln 435 tys. 258 zł, a wydatkowano 856 tys., co stanowi 59,7 %. Nie zrealizowano również projektu pod nazwą *Infosmog*, który był bardzo ważny i nie przeprowadzono żadnego programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Szanowni Państwo ! Wszyscy byliśmy zgodni przyjmując *uchwałę antysmogową*, wszyscy uważamy, że jakość powietrza jest ważna dla kondycji zdrowotnej całego społeczeństwa, zatem działania w momencie kiedy powstał instrument, czy też została przyjęta uchwała i Pan Marszałek miał doskonały instrument oddziaływania, podejmowania różnych działań w skali województwa, należało to natychmiast wykorzystać, tak aby te zadania były zrealizowane do końca 2017 roku, zwłaszcza, że niektóre zapisy *uchwały antysmogowej* zaczęły obowiązywać od 1 września 2017 roku. Ja muszę powiedzieć, że w miesiącu sierpniu byłam na kilku sesjach w okręgu wyborczym, w którym jestem radną i tam naprawdę radni nie posiadali takiej podstawowej wiedzy na temat uregulowań, które będą obowiązywały od 1 września 2017, nie posiadali wiedzy na temat założeń, postanowień, uregulowań zawartych w *uchwale antysmogowej*. To tyle jeśli chodzi o moje uwagi do wykonania budżetu i z mojego punktu widzenia najważniejsze to jest właśnie niezrealizowanie zadań w obszarze: drogi, wykorzystanie środków Regionalnego Programu Operacyjnego na budowę infrastruktury drogowej oraz niewystarczające na działalność w zakresie ochrony środowiska.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Pani Radnej za wystąpienie ! Udzielam głosu Pani Radnej Beacie Kocik.

- **radna Beata Kocik** – dużo już padło tutaj słów na temat naszego kluczowego dokumentu, czyli budżetu Województwa Śląskiego. W przypadku naszego klubu, klubu Prawa i Sprawiedliwości, który nie posiada większości w Sejmiku Województwa Śląskiego, jak doskonale Państwo wiecie nie mamy wielkiego wpływu na wykonanie budżetu. Jesteśmy zobowiązani wytykać niedoskonałości, ale również błędy tego budżetu, który obnaża działania Zarządu i brak nadzoru nad podległymi służbami Marszałka Województwa

Śląskiego, bo doskonale sobie zdajemy sprawę, że służby, które podlegają Marszałkowi powinny – zwracam się również do dyrektorów – powinni w niektórych obszarach zwiększyć nadzór nad wykonaniem tego budżetu. Uzupełniając swoją koleżankę, ponieważ moje obawy budzi naprawdę bardzo niski poziom realizacji zadań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 w wysokości 33,9 % – przedstawia to dokładnie tabela 4 na stronie 20 w tym kluczowym dokumencie. Tam opisane są wszystkie obszary, w których jeszcze to wykonanie jest o wiele niższe. Moja koleżanka wspominała o uzasadnieniu, moim zdaniem nieszczęsnym uzasadnieniu, ja nie chcę się powtarzać, ale co bardzo mnie zaniepokoiło, że jest duża liczba naborów i skomplikowany charakter projektów. No proszę Państwa ! Z Regionalnym Programem Operacyjnym, z dokumentem, który przyjął Zarząd Województwa Śląskiego, mamy do czynienia nie od dzisiaj i wiemy dokładnie, że i wnioski i projekty są to trudne dokumenty do wypełnienia i potem do zrealizowania, ale my jako samorządowcy, jak również wszystkie służby podległe Marszałkowi, są od tego aby wspomagać beneficjentów. I dlatego chciałam tutaj nawiązać do posiadanych przez nas wszelkich instrumentów wykonawczych. Mamy oczywiście wydziały odpowiedzialne za fundusze jak Wydział Europejskiego Funduszu [Rozwoju] Regionalnego, Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, jak również Wojewódzki Urząd Pracy i tam powinniśmy poszukiwać wszelkich instrumentów aby procent tego wykonania planu nie wyglądał tak jak obecnie. Właśnie wspominałam, że posiadamy bardzo ważny dokument w postaci Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lat 2014-2020, przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego. Myślę, że Państwo się z nim zapoznali – ja tylko przypomnę, że w tym programie znajduje się rozdział o redukcji obciążeń administracyjnych z punktu widzenia beneficjenta, w którym opisane są działania eliminujące źródła problemów, na które napotykają beneficjenci. I myślę, że po to stworzyliśmy ten dokument aby warto z tego dokumentu skorzystać i jak najszybciej je wprowadzić, ponieważ wszystkim nam samorządowcom – i myślę, że nie tylko – jak tutaj jesteśmy, zależy na stuprocentowej realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego. I jeszcze na koniec chciałam wspomnieć o innym bardzo cennym dokumencie, a mianowicie *Plan rozbudowy dróg wojewódzkich w województwie śląskim*. Mój kolega, radny Carnynoga, jak również koleżanka Krystyna Jasińska mówiła dokładniej o drogach i tutaj nie mamy się co oszukiwać, bo procent wykonania wiecie doskonale Państwo jaki jest. Natomiast wracając do tych instrumentów w tym dokumencie jest taki rozdział V – kto też jest za to odpowiedzialny – rozdział V pod tytułem: *działania mające [na celu] zapewnienie zdolności instytucji pośredniczących i beneficjentów do realizacji projektów*. I jest taki sam zapis: *dla dróg będących w Zarządzie Województwa Śląskiego jednostką odpowiedzialną za przygotowanie i realizację inwestycji jest Zarząd Dróg Wojewódzkich*. Posiada zasoby kadrowe, wspominał właśnie również mój

kolega, i organizacyjne umożliwiające sprawny przebieg wszystkich faz projektów i dla sprawnego przygotowania oraz przeprowadzenia procesu inwestycyjnego ze strony Zarządu Dróg Wojewódzkich zostali wyznaczeni kierownicy projektów dla poszczególnych inwestycji. I jeszcze na koniec: Zarząd Dróg Wojewódzkich jest również jednostką odpowiedzialną za utrzymanie efektów inwestycji. Dlaczego o tym wszystkim mówię ? Mówię dlatego, że rolą opozycji jest faktycznie wytykać błędy Marszałka, Zarządu, natomiast wszystkim leży nam na sercu wykonanie Regionalnego Programu Operacyjnego, leży nam na sercu jazda na wspaniałych drogach i tutaj jesteśmy po to żeby służyć mieszkańcom. I może taka chwila refleksji, że Zarząd i Marszałek powinni wzmocnić ten nadzór nad wszystkimi służbami, ponieważ instrumenty są, tylko te instrumenty, myślę że nie do końca dobrze są wykorzystane. Wiemy, ale to już tak ... że na każdym instrumencie trzeba umieć zagrać żeby płynęła wspaniała i na dużym poziomie muzyka. Tego Panie Marszałku życzę i Zarządowi również. Dziękuję bardzo !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję Pani Radnej za wystąpienie. Proszę bardzo ! Zabierze głos Pan Radny Józef Kubica.

- **radny Józef Kubica** – koleżanka Krystyna Jasińska poruszyła temat ochrony środowiska, która rzeczywiście ostatnimi czasy jest taką, powiedzmy, medialną na pierwszym miejscu stroną, palące się składowiska śmieci – oczywiście tu nie winię ani Zarządu, ani Pana Marszałka za to, natomiast analizując wykonanie budżetu za 2017, no mimo wszystko z racji tego, że jestem członkiem Komisji Środowiska zwróciłem uwagę na niewykonanie *Programu ochrony powietrza*, pro-life(?) w ogóle niewykonanie przedsięwzięć i skwitowanie tego, że nie wykonano, nie poniesiono wydatków, jest no co najmniej śmieszne w sytuacji, kiedy te pieniądze powinny być wydane na tą właśnie sprawę ochrony powietrza. Proszę Państwa ! To jest dla nas sprawa w tej chwili priorytetowa, załatwiliśmy *uchwałę antysmogową*, w tej chwili zajmujemy się powietrzem, następnym etapem naszej Komisji Środowiska będzie woda. Nie zdajemy sobie sprawy jaki to jest problem z wodą – właściwie środkowa Polska stepowieje. No cóż można powiedzieć ? Zupełny niewypał jeżeli chodzi o niewykorzystanie właśnie tych pieniędzy, tym bardziej przypominam, że to są pieniądze z Unii Europejskiej. W tabeli nr 2 w pozycjach 7828 dokładnie Państwo możecie sobie o tym przeczytać. Stopień wykonania 1,2 no i około 60 % łącznie. To wszystko ! Dziękuję bardzo !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu za wystąpienie. Proszę bardzo Pan Marszałek Stanisław Dąbrowa będzie zabierał głos...

- **Wicemarszałek Stanisław Dąbrowa** – duża krytyka dróg. Trochę powiem – jak się zaczęło robić na drogach, to im więcej się robi, tym więcej pretensji. To jest normalne. Wszędzie ! Czy to jest gmina, czy to jest powiat, czy to jest województwo. Mam uwagę do Radnego Czarnynogi, że jak się patrzy na budżet dróg, no to tam są różne oczywiście paragrafy, i zależy z którego paragrafu się popatrzy. Wzięliście ten paragraf najgorszy, bo rzeczywiście 36,5 %, tam gdzie są środki unijne. Ale jakie są powody tego, że tak się stało, że taka ilość środków unijnych została wykorzystana w 2017 ? Wiecie Państwo, że wcześniej były wszystkie przygotowywane dokumenty do tego żeby drogi wojewódzkie mogły starać się o aplikację środków unijnych. Ten proces trwał parę lat. W 2017, powiem tak, zdecydowana większość, prawie wszystkie miały dokumentację, ale rozstrzygnięcie konkursowe było określone i myśmy planując jeszcze budżet w 2016, jakie zadania mogą być 2017, ujęliśmy takie, które znalazły się na dobrym miejscu w rozstrzygnięciu konkursowym, ale też były zadania, które znalazły się na liście rezerwowej. W związku z tym potem można by powiedzieć podejmowaliśmy różne decyzje. Tam, gdzie były budowy nowych dróg w 2017, m.in. szczegółowo powiem o tych inwestycjach i nie było dofinansowania – bo w rezerwie no to zakładamy, że na razie nie ma dofinansowania – więc tam żeśmy wstrzymywali, ale tam gdzie była modernizacja dróg i uważaliśmy, że tam trzeba niezależnie od tego czy będą środki unijne, czy nie, należy realizować. Ja przeczytam te planowane inwestycje w 2017 ze środków unijnych, które miały rozpocząć realizację inwestycji. Zacznę od końca – budowa obwodnicy Buczkowic. Rozstrzygnięcie przetargowe dopiero nastąpiło w październiku, podpisanie umowy 17 października 2017. No wiadomo, że żeby ogłosić przetarg to trzeba zgromadzić całą pulę środków, wykazać że się je ma i dopiero ogłaszać przetarg – tu myślę, że tutaj doskonale Państwo wiedzą – czyli rozstrzygnięcie jest. Myśmy planowali oczywiście, że będą określone środki na to, ale wiadomo, że w październiku rozpoczynać realizację inwestycji, no to zależy też od pogody. Różnie to po prostu wyskakuje, plus jeszcze tam problemy były z decyzją środowiskową, bo nie wszyscy się zgadzali na tą trasę, która została wybrana i cały czas były odwołania. Ale rozstrzygnięte i do tej pory, to co przynajmniej ja wiem, cały czas niektórzy mieszkańcy nie zgadzają się na to miejsce obwodnicy Buczkowic, która dostała zdecydowana. W związku z tym myśmy planowali, że coś wydamy, czyli nam się uda wcześniej rozstrzygnąć przetarg i podpisać umowę i że będziemy ... nastąpił poślizg, no i już wtedy jest, tak powiem, minus, natomiast zadanie już zaplanowane i spokojnie, nie ma tutaj żadnych obaw, że nie zostanie zrealizowane. Następny odcinek to jest obwodnica miejscowości Myszków – wyskoczyły takie sprawy które, powiem tak, trochę opóźniły wydatkowanie zaplanowanych ... bo myśmy zaplanowali kwotę 42 mln, a wydaliśmy 32 mln, więc trochę mniej, ale była też inwestycja Janów-Złoty Potok, gdzie okazało się, że nie jest w tym rankingu wysoko, ale na tyle tam zniszczona droga wojewódzka, że

musieliśmy przystąpić do realizacji tego zadania i też planowaliśmy, że te procedury przetargowe odbędą się wcześniej, ale powiem tak: jak się realizuje inwestycję drogową to nie jest to takie proste. Patrząc na Radnego Czarnynogę, był starostą, też wie jak to jest i nawet jak realizowana była inwestycja, no to praktycznie trzy razy żeśmy podchodzili do tej inwestycji żeby ją zrealizować, ale cały czas trzeba zabezpieczać środki finansowe. I tutaj niezależnie podjęliśmy decyzję, że trzeba to po prostu realizować – przesunięte środki w tej chwili, tu ja nie wiem, jeszcze może miesiąc czasu i powinna być zakończona inwestycja, czyli środki te, które były zabezpieczone w 2017 przeskoczyły na 2018 i ta inwestycja w tym roku będzie zakończona. I to też zakładamy, że niektóre drogi, które w rankingu teoretycznie mogą się posypać – bo są takie drogi, gdzie są wysoko w rankingu, ale cały czas trwają odwołania, czyli można powiedzieć one są w zawieszeniu i dam przykład obwodnicy Racibórz, która też się wydawało, że w miarę szybko będzie, czy droga 933, a tu cały czas są problemy, nie ma ZRID-u, bo ZRID żeby dostać to muszą być te wszystkie decyzje ostateczne. Jak nie ma ZRID-u no to nie można rozpocząć procedury przetargowej, no i nie wspominając o decyzjach. A teraz tak wycofać się z tych inwestycji dotyczących drogi 933, czy obwodnicy Raciborza, no to czekamy po prostu, że może jednak uda się zrobić. Tak żeśmy w Zarządzie rozmawiali, że jeżeli ta inwestycja, czy nie doprowadzi się do tego, że ZRID będzie do końca roku, to już nie ma co dalej przedłużać, bo też muszę wam powiedzieć, że drogi wojewódzkie mają przygotowane, czyli można by z marszu ruszać na pół miliarda inwestycji, czyli te środki inwestycyjne, które są, można spokojnie zrealizować do 2021 roku. Tylko, że kolejność jest tak ustawiona w rankingach, w związku z tym no nie chcemy też pozbywać się tych inwestycji, które są kolejne z listy. No bo jak ją usuniemy no to idą te, które są na liście rezerwowej, czyli powiem tak: nie ma obaw żeby środki, które są zabezpieczone ze strony środków unijnych na drogi, żeby nie zostały wykorzystane. Kwestia jest tylko taka czy z niektórych inwestycji, drogi które są wysoko w rankingu, trzeba będzie w pewnym momencie zrezygnować po to żeby realizować następne. Tutaj też żeby Państwo o tym wiedzieli. Następna sprawa, to odnośnie 2017 co było planowane, przebudowa drogi wojewódzkiej 793 na odcinki Żarki – Myszków. Tam wyskoczyły sprawy wód gruntowych no i się zaczęły problemy, wiadomo że niezrealizowana będzie inwestycja w czasie, została przesunięta, ale jest już w tym roku praktycznie na ukończeniu. Następna inwestycja to jest obwodnica Woźnik, która też jest realizowana i podobna sytuacja, że troszeczkę się opóźniły terminy, ale wydaje się że ona powinna, tak jest przynajmniej zaplanowane, do października tego roku być zrealizowana. I jeszcze jedna – ta, która została wstrzymana – to jest budowa obwodnicy Sośnicowic, dlatego że ona jest dość nisko w rankingu. W związku z tym nie chcemy rozpoczynać inwestycji, dopiero wtedy gdyby się droga po prostu *posypała*, czyli nie będzie ZRID-u, bo postępowanie środowiskowe

dalej trwa, bo są odwołania od decyzji środowiskowej. Więc tak to wygląda. Z drogami nie jest to takie jak by się wydawało proste. Gdybyśmy chcieli realizować tylko, jeszcze raz to powtórzę, te zadania i nie byłoby większych opóźnień, które mamy pełną dokumentację, ZRID jest, wykupy są realizowane – bo jeżeli mamy ZRID to musimy wykupić nieruchomości, te odcinki, które są realizowane i może nie byłoby problemu z wydawaniem środków unijnych, ale jak mamy ten ranking to też chcielibyśmy się jednak trzymać tego rankingu, że któreś drogi, można powiedzieć, są ważniejsze, a któreś są mniej, bo ten ranking ustawił kolejność inwestycji. Natomiast jeszcze raz powtórzę jeżeli będzie tak, że niektóre drogi, które są planowane i są wysoko w rankingu, nie otrzymają ostatecznych dokumentów, czyli ZRID-u, no to trzeba będzie zrezygnować po to żeby następne leciały. Po prostu tak jest i tu proszę się naprawdę nie obawiać, że jest jakiegokolwiek ryzyko, że środki unijne nie będą wykorzystane na drogach. Natomiast powiem tak odnośnie już też na końcu o sprawach budżetowych: przecież w budżecie planowaliśmy wziąć kredytu chyba 246 mln zł. Taki był plan, potem został trochę obniżony na 215, a rzeczywiście Województwo wzięło 96 mln zł. I teraz patrząc na was, jak przyjdzie, że następne rozstrzygnięcie będzie takie, że będziecie rządzić, to wam to ułatwia sprawę, bo płynność finansowa zdecydowanie jest większa i wtedy realizowanie inwestycji spokojniejsze. Tak, że też proszę patrzeć na *przekazywanie pałeczki*. To nie jest tak, że pewne rzeczy się robi po to żeby zostawić następcom zniszczony budżet, tylko żeby płynnie realizowane były zadania. Dziękuję za uwagę !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękujemy Panu Marszałkowi za przekazane wyjaśnienia i cenne informacje. Proszę bardzo ! Zapraszam do zabrania głosu Pana Marszałka Michała Gramatykę...
- **Wicemarszałek Michał Gramatyka** – oby nie doszło do takiej sytuacji dla dobra województwa śląskiego abyśmy pałeczkę musieli w ręce osób, które nie rozumieją Unii Europejskiej, przekazywać. Wychodzenie z takiego schematu myślowego, który polega na tym, że pewną małą daną statystyczną przedstawiamy i na jej podstawie wnioskujemy o całości prac w jakimś danym obszarze, jest błędem logicznym. Nazywa się *wnioskowaniem z mniejszego o większym*. Jest jedną z kategorii wnioskowań zawodnych w logice, a dla wnioskowań zawodnych, czyli siłą rzeczy obarczonych błędem, nie powinno być miejsca w merytorycznej dyskusji. Niemniej jednak chciałem bardzo podziękować Panu Radnemu Czarnynodze za dostrzeżenie wszystkich tych pozytywnych aspektów, o których przypomniał w swoim wystąpieniu, pozytywnych aspektów związanych z wykonaniem budżetu za rok 2017, budżetu Województwa Śląskiego poprzez Zarząd prowadzony przez Pana Marszałka Wojciecha Saługę. Tak, to to prawda, że w znaczący sposób zwiększyliśmy udział tych środków unijnych, te 13 % to sporo. Tak, to prawda

że w zdrowiu pewne tendencje zostały przełamane. Długa droga przed nami, Panie Radny, bo umówiliśmy się na początku tej kadencji, że ja będę próbował doprowadzić Pana w końcu do zagłosowania za absolutorium dla Zarządu. Miejmy nadzieję, że ta droga będzie zakończona sukcesem. Te liczby, które są wyświetlane za moimi plecami, to jest obraz realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Na dzisiaj ogłosiliśmy nabory na 90 % całej alokacji. Na dzisiaj podpisaliśmy umowy na ponad 50 % całej alokacji. Ta druga dana – 48 %, ona tutaj jest niższa niż 50 tylko dlatego, że bazuje na danych, które pokazujemy na komitetach monitorujących po to żeby nikt mi nie zarzucił, że mimo tego, że ja wiem, że już dzisiaj jest więcej niż 50 % to nie mam na to jeszcze uchwał komitetu monitorującego. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego idzie na tyle dobrze, że minister rządu Prawa i Sprawiedliwości, Pan Minister Kwieciński, nie wymienia województwa śląskiego wśród tych województw, które piętnuje jako nieradzące sobie z alokowaniem środków unijnych. Nie wymienia również województwa śląskiego w gronie tych województw, które świetnie realizują środki unijne, ale nie wymienia go tylko dlatego, że nasz Regionalny Program Operacyjny dzięki negocjacjom przeprowadzonym przez rząd Platformy Obywatelskiej jest największym Regionalnym Programem Operacyjnym w Polsce. Plasuje się na czwartym miejscu wśród wszystkich programów operacyjnych, łącznie z tymi, w których operatorem jest rząd i agendy rządowi podległe. Ta ostatnia dana, która została wyświetlona na zielono – Pańskie były na czerwono, moje są na zielono, zielony kolor nadziei – to jest cała alokacja programu operacyjnego w perspektywie finansowania 2007-2013, a sięgnąłem po tę daną dlatego, że my już dzisiaj wydaliśmy więcej niż Województwo Śląskie wydało w całej poprzedniej perspektywie finansowania. I gdzie jest źródło tego nieporozumienia, o którym mówię ? Ano źródło tego nieporozumienia polega na tym, że Unia Europejska nieprzypadkowo nie programuje swoich wydatków w cyklu rocznym, tylko używa okresów siedmioletnich. To nie jest przypadek ! Unia Europejska dokładnie wie, że duże inwestycje mogą być obarczone pewnymi opóźnieniami, że biurokracja swoje też wnosi. Unia Europejska dopiero dzisiaj zastanawia się czy nie skrócić okresu finansowania, ale to skracanie też nie będzie miało formy odcięcia kilku lat, tylko przyjęcie takiej koncepcji 5 + 2, o tym zresztą ostatnio rozmawialiśmy w ministerstwie. Stawianie dzisiaj tezy, która tutaj kilkakrotnie została poruszona, że nam nie idzie realizowanie środków Regionalnego Programu Operacyjnego jest w mojej ocenie znaczącym nadużyciem. Regionalny Program Operacyjny jest realizowany dobrze, cały zespół ludzi, który nad tym Regionalnym Programem Operacyjnym pracuje, robi wszystko żeby był realizowany jeszcze lepiej. Ta dana, która pojawiła się w wystąpieniu Pana Radnego Czarnynogi, czyli ten wzrost o 13 % – obaj wiemy, bo Pan Radny Czarnynoga jest naprawdę niezwykle merytoryczną osobą, co ja bardzo szanuję i lubię z Panem dlatego

dyskutować – to jest tylko dowód na to, że idzie nam coraz lepiej. I my się świetnie zamkniemy, wszystkie wytyczne unijne $n+3$, wszystkie są zachowywane, Komisja Europejska jest z naszej pracy zadowolona. Co więcej, oba ministerstwa, które uczestniczą w komitetach monitorujących też są z naszej pracy zadowolone. I nigdy nie było przedstawianych jakichkolwiek zarzutów dla realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego przez stronę rządową, co zresztą budzi we mnie z jednej strony szacunek do merytorycznego przygotowania przedstawicieli strony rządowej, a z drugiej strony dumę z osób, z którymi mam zaszczyt i przyjemność od trochę ponad roku pracować. Poruszył Pan również wątek programu *Śląskie 3.0*, czyli tak naprawdę jednego z najbardziej wizjonerskich i jednego z najbardziej potrzebnych projektów, który jest realizowany w województwie śląskim. Ja rozumiem, że może się komuś ten program nie podobać, ale stawianie tezy o jego nielegalności jest w mojej ocenie sporym nadużyciem, chociażby dlatego, że Ministerstwo Energii uznaje ten program w inicjatywie rewitalizacji regionów powęglowych, uznaje go jako równorzędny albo uzupełniający dla rządowego dokumentu *Programu dla Śląska*, chociażby dlatego, że Komisja Europejska wymienia program *Śląskie 3.0* w gronie tych dokumentów, do których się odnosi wtedy, kiedy razem wspólnie ze stroną rządową przedstawiamy Unii Europejskiej propozycje i projekty, które będą realizowane w ramach dużej platformy rewitalizacji obszarów powęglowych. Tam idziemy ramię w ramię – strona rządowa ze stroną samorządową. To bardzo dobrze ! Jeżeli chodzi o wątki antysmogowe – trudno jest wydawać *pieniądze antysmogowe* – jak trudno, o tym najlepiej wie Ministerstwo Infrastruktury. Jedyne znaczone *pieniądze antysmogowe* dla Śląska, to są pieniądze, środki unijne w działaniu 1.7 Programu Operacyjnego *Infrastruktura i Środowisko*. Te środki są dzisiaj wykorzystane w 30 %. To są środki na termomodernizację budynków mieszkalnych, to są środki na wymianę kotłów. Z tymi środkami przez ostatnich 5 lat nikt sobie nie poradził. Ja jestem po serii spotkań z Pełnomocnikiem rządu ds. polityki antysmogowej, Panem Ministrem Woźnym, gdzie próbujemy razem podejść do tego w jaki sposób te środki dobrze wydać. W działaniach antysmogowych są dwie sfery – jest sfera mentalnościowa, sfera kreowania postaw, kreowania odpowiedzialności wśród osób, które używają złych paliw, po to żeby uzmysłwić im co to znaczy jeżeli oni palą złym węglem. I druga sfera – sfera infrastrukturalna. W tej sferze działać jest niezwykle trudno, ale w tej sferze również staramy się działać ramię w ramię z rządem, dlatego że walka o czyste powietrze nad województwem śląskim jest jednym ze sztandarowych projektów tego Zarządu i Pan Marszałek Wojciech Saługa podkreśla to pod każdą długością i szerokością geograficzną, wtedy kiedy mówi o kształtowaniu postaw, o kampaniach promocyjnych, o tym w jaki sposób województwo śląskie walczy ze smogiem. Państwa decyzja – *uchwała antysmogowa*, druga w Polsce po województwie małopolskim – stała się

fantastycznym punktem wyjścia do negocjacji, które my dzisiaj prowadzimy np. w projekcie *Catching up regions*, ostatnio była konferencja podsumowująca kolejny etap tego projektu. Tam w oparciu o pieniądze Komisji Europejskiej, Banku Światowego prawdopodobnie uda się w przyszłym roku doprowadzić do wymiany indywidualnych palenisk – za pieniądze unijne i za pieniądze Banku Światowego. Tutaj naprawdę mamy wiele sukcesów i tutaj naprawdę bardzo mocno współpracujemy z rządem aby te sukcesy przełożyły się na bardziej czyste niebo nad Śląskiem. Temat dróg przed chwilą omówił bardzo dokładnie Pan Marszałek Dąbrowa, ja tylko zwrócę uwagę na jedną daną – gdybyśmy ten sam sposób rozumowania, który był na czerwonych liczbach przedstawiony, odnieśli do Generalnej Dyrekcji Dróg i Autostrad, no to ona wykonuje programy rządowe w jakimś tam kontekście umownych 50 %, czasem 40 %. No i to chyba pokazuje jakie są przeszkody, z którymi trzeba sobie radzić. Te przeszkody zostały bardzo szczegółowo omówione przez Pana Marszałka Dąbrowę. To chyba właściwie wszystko. Ja nie ustaję w wysiłkach żeby Pana Radnego, Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej przekonać do głosowania za udzieleniem Zarządowi absolutorium, staram się uczestniczyć też w tych posiedzeniach Komisji Rewizyjnej, na których tak ważne dokumenty są dyskutowane, w ten czy w inny sposób. Bardzo dziękuję za merytoryczny charakter tego wystąpienia i bardzo chciałbym Państwa wszystkim uspokoić – realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego idzie dużo lepiej niż w poprzednim roku i nie ma tak naprawdę żadnych zagrożeń. Co więcej ! Renegocjacja tego Regionalnego Programu Operacyjnego też powoli z sukcesem dobiega końca. Bardzo dziękuję !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Marszałkowi za przedstawione informacje i wyjaśnienia. Państwo Radni zgłaszają się do dalszej dyskusji. Proszę bardzo ! Zgłosił się Pan Radny Zbigniew Przedpełski, udzielam głosu !

- **radny Zbigniew Przedpełski** – biłem przed chwilą brawo tutaj w trakcie jednego z wystąpień w imieniu klubów koalicyjnych. Bodajże mogłem się zgodzić wypowiedzią Pana Marszałka Czarskiego, który określił, że wykonanie budżetu nie jest rewelacyjne, o ile dobrze pamiętam ... nie jest imponujące. I zgadzam się – nie jest imponujące ! Natomiast chciałbym również wyjaśnić, że nie jest to tak, że nie zgadzam się z wypowiedzią mojego kolegi Pana Piotra Czarnynogi, który nazwał, określił to wykonania, o ile pamiętam, jako dramatyczne. Z całym szacunkiem, Panie Marszałku, jeżeli widzimy liczbę 33,9 – mówię o tym stopniu zaawansowania wydatkowania środków unijnych – to bardzo daleko do *połowy szklanki*. To są tak dwie trzecie tej połowy, tak á propos, i proszę wybaczyć, ale po prostu Pańskiego optymizmu podzielać nie możemy, a poza tym widoczne są, dziękować Bogu,

wspólne elementy oceny. Przypadło mi dzisiaj omówienie takiego dość niewdzięcznego tematu, bo rozumiem, że w wypowiedziach Członków Zarządu Województwa to wykonanie jest wspaniałe, bo już tam z tej perspektywy unijnej podobno przekroczyliśmy połowę jeśli chodzi o zaawansowanie środków unijnych. Chciałem tylko zauważyć, że do końca perspektywy zostało już też niedługo, zużyliśmy czasu znacząco ponad połowę. To, że rząd nie wymienia nas jako najgorszych to rozumiem jest jakiś argument, ale my jednak operujemy na cyfrach. Ale zostawmy pieniądze, bo ja chciałbym skupić się na jednym, na tym jak są planowane i ile są warte te nasze budżety. Ja kiedyś przy uchwalaniu budżetu na rok 2015, w sali nie tej jeszcze, w budynku przy ulicy Dąbrowskiego, zgłosiłem taką tezę, że, proszę Państwa, administracja publiczna to nie jest najlepsze źródło generowania PKB, bo rzeczywiście, statystycznie na jednego zatrudnionego w tej administracji publicznej niewiele tego produktu powstaje. Więc nie chciałbym być absolutnie źle rozumiany, że mam jakieś pretensje o niewykonanie planu zatrudnienia, ale proszę Państwa, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – tam pozostaje ponad 20 wakatów w porównaniu z budżetem i ta jednostka wykonuje, wszystko wskazuje na to, że wykonuje swoje zadania z zatrudnieniem zmniejszonym o ponad 10 % w stosunku do planowanego. Kolejna sprawa – Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach. Etatów wykorzystanych na 2017 – 46, wakaty w stosunku do budżetu 12,5. To jest trzy czwarte planowania zatrudnionych, wykonuje, znakomicie realizuje zadania jednostki, bo nie słyszałem żeby jakiegokolwiek skargi ani wątpliwości na nią były. To ja się pytam jak był przygotowywany ten budżet, że siły trzy czwarte potrafią go wykonać i to proszę Państwa w dziedzinie, gdzie mimo wszystko jako ponadczasowe traktuje się to określenie *praw Parkinsona*, że urzędnicy wytwarzają pracę sobie nawzajem, wołają pomnażać podwładnych, nie rywali, itd. I proszę Państwa, drugi temat, który chciałbym poruszyć. Jeżeli weźmiemy się za analizę wykonania budżetu w stosunku do pierwotnego projektu, to tam znajdziemy przypadki następujące: są działy, gdzie założono pierwotnie jakąś ilość pieniędzy, następnie była aktualizacja budżetu, zwiększyliśmy tą ilość pieniędzy – prawdę mówiąc to Państwo Radni koalicji zwiększyli, może tak precyzyjniej – i potem jak przychodzi do rozliczeń to okazuje się, że wykonanie jest mniejsze jak to pierwotnie planowane. Proszę Państwa ! Ja tego może nie nazwę, bo boję się, że ewentualne określenie mogłoby być na granicy pretensji później, że obraziłem kogoś z Państwa Radnych. Wczoraj po meczu z Kolumbią sprawozdawca powiedział takie zdanie, że: *mamy Mistrzostwa Świata 4K – Kolumbia, klęska, Kazań, a czwarte „k” to każdy z Państwa indywidualnie niech sobie ...* więc ja również namawiam Państwa Radnych koalicji żeby każdy z Państwa sam ocenił w co nas manewrując w takie postępowanie właśnie, że zwiększamy budżet, a potem wykonanie jest poniżej tego

pierwotnego, w co Państwa Zarząd tu wmanewrowuje. Sami, bardzo proszę, Państwo sobie to określenie znajdźcie. Dziękuję !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – proszę bardzo zgłasza się Pan Radny Piotr Czarnynoga. Udzielam głosu.

- **radny Piotr Czarnynoga** – logika formalna była moją ulubioną częścią matematyki. Kończąc studia inżynierskie na wydziale automatyki i informatyki nie mogłem nie wykazywać się, nawet trochę ponadprzeciętną, znajomością logiki formalnej, ale także dialektyki. Nie mogę się jednak odwzajemnić Marszałkowi Gramatyce komplementem o kompetentnym wystąpieniu, bo niestety, kiedy ja mówiłem o małym i podkreślałem to wielokrotnie, że na stronie 20 sprawozdania jest ta część Regionalnego Programu Operacyjnego, która jest realizowana w naszym budżecie po stronie dochodów i wydatków, to Panie Marszałku, ja nie wnioskowałem z małego o dużym, tylko Pan zamiast dyskutować ze mną w małym, dyskutował ze mną o dużym, a brak logiki, kiedy w dyskusji o absolutorium, o realizacji budżetu Województwa Śląskiego – samorządowego, trzeba to podkreślać – za rok 2017 i mamy tutaj pokaz osiągnięć w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego w całości w województwie śląskim, we wszystkich zadaniach, przez wszystkie podmioty, to ja zupełnie się tu nie doszukuję związku. Tak, że przyjmuję z przyjemnością te informacje, choć je znam, bo regularnie czytam, także przez dzisiejszą sesję, na jakim etapie jest realizowany ten program, ale przypomnę, że dzisiaj mamy sesję, na której oceniamy i tłumaczymy się – no taka jest wasza rola, a nasza jest taka, że zadajemy pytania i oskarżamy was o to żeście nie zrealizowali w budżecie Województwa Śląskiego, samorządowego. Tak samo drugi raz z rzędu, w drugim wystąpieniu przedstawiciela Platformy Obywatelskiej w dyskusji o budżecie Województwa Śląskiego używacie argumentów z administracji rządowej. Gratuluję logiki ! *Śląskie 3.0* – następny pokaz wzorowej logiki. Jeżeli ewidentnie naruszamy ustawę o samorządzie województwa w art. 12 a, to to, że ten program jest potrzebny i to że ten program jest ładny i to że ten program jest w ogóle super, to to są, Panie Marszałku, który ma Pan wykształcenie prawne, to są świetne argumenty prawne właśnie za tym, że art. 12 a ustawy o samorządzie województwa w tym przypadku nie obowiązuje. Czekam na pierwsze rozstrzygnięcie sądowe w tej sprawie, a ta logika mi imponuje. Dziękuję !

[prowadzenie obrad przejął radny Janusz Wita, Wiceprzewodniczący Sejmiku]

- **radny Janusz Wita, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Radnemu. Zapraszam do zabrania głosu Pana Radnego Janusza Pasternaka.

- **radny Janusz Pasternak** – może tak żeby troszeczkę ostudzić emocje, bo troszeczkę się pojawiły i w trosce o całość obrazu, tak jak mówi Pan Marszałek Gramatyka, ja chciałbym przedstawić trzy elementy, które dotychczas nie padły, trzy argumenty, a są ważne jeżeli chodzi o ocenę budżetu w całości jako dokumentu i wykonania za 2017 rok. Pierwsza kwestia – kwestia opinii pozytywnej Regionalnej Izby Obrachunkowej. Oczywiście, tak jak powiedział Pan Przewodniczący Wolnik, z punktu widzenia formalno-prawnego Regionalna Izba Obrachunkowa oceniała wykonanie budżetu, ale także z punktu widzenia merytorycznego, co czytamy w uzasadnieniu V Składu Orzekającego do uchwały o pozytywnej opinii sprawozdania z wykonania za rok 2017 oraz wiemy z naszego doświadczenia jak procedowaliśmy budżet, projekt budżetu na 2018, czyli Regionalna Izba Obrachunkowa także ocenia kwestie pod względem merytorycznym i tu mamy organ zewnętrzny, który pozytywnie się w tej materii wypowiedział. Druga kwestia już finansowa, cyfry, rzeczy, które mi są bliskie, kwestia wyniku na poziomie bieżącym, a więc różnicy pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Tutaj mamy wynik ponad 200 mln, oczywiście wynik plus, co stanowi ponad 16 % dochodów ogółem. To jest ważne, bo równoważenie budżetu nakłada na nas obowiązek z art. 242 ustawy o finansach publicznych – my mamy tutaj margines bezpieczeństwa dosyć znaczny. I trzeci element, też ważny, moim zdaniem bardzo ważny, a więc wskaźniki spłaty zobowiązań – wskaźnik spłaty zobowiązań planowanych i wskaźnik maksymalny na ostatni dzień grudnia. Ta różnica między nimi jest dosyć duża. Stanowi to margines bezpieczeństwa jeżeli chodzi o zobowiązania, i tak jak mówił Pan Radny Czarnynoga, faktem jest kwestia kosztów długu, ale też faktem jest kwestia zmniejszenia wartości długu, co w przyszłości zaskutkuje zmniejszeniem kosztów jego obsługi. Taka jest logika – jak już tu się wszyscy na logikę powołujemy. Myślę, że te trzy ważne elementy też wskażą na to, że ta *szklanka*, o której mówił Pan Przewodniczący Czarski, w większej mierze jest pełna niż pusta. Ja tutaj z pełnym przekonaniem zgłoszę za udzieleniem absolutorium Zarządowi Województwa Śląskiego za wykonanie w roku 2017.

[prowadzenie obrad przejął radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku]

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo dziękuję Panu Radnemu za wystąpienie. Proszę bardzo ! Udzielam głosu Panu Radnemu Janowi Kawulokowi.

- **radny Jan Kawulok** – chciałbym, że tak powiem, odnieść się do tematu wykonania budżetu. Materiał jest bardzo obszerny – zwrócę uwagę na sprawę techniczną, czy w przyszłości nie można by tego dokumentu dzielić na trzy części: realizacja budżetu, informacja o imieniu i jednostki podległe,

ponieważ wtedy większość radnych miałaby możliwość skorzystania z wersji papierowej, a byłoby to tańsze, bo generalnie dyskusja dotyczy tej części *a*. Natomiast oprócz tego materiału jest jeszcze jeden materiał, który no nie znalazł się w tym opracowaniu, który z reguły Marszałek przedstawiał – porównanie Województwa z innymi Województwami. Ja to troszeczkę zrobię, ale myślałem, że Marszałek jednak będzie miał pewne informacje, więc moje materiały nie będą pełne. I tak jak tu już było powiedziane oczywiście wykonanie na poziomie 71,5 %. Co jest w tym wszystkim takie dziwne i niepokojące ? Dzisiaj nie ma granicy, przy której radni koalicji by zagłosowali przeciw. Pamiętam jeszcze rok 2010, gdzie radni Platformy odwoływali swojego marszałka za wykonanie budżetu na poziomie 90 %. Dzisiaj jest to niemożliwe. W zeszłym roku było 75 %, to bardzo dobrze, dzisiaj jest 71, to jeszcze lepiej, jak będzie 50 będzie jeszcze lepiej, bo większe oszczędności. Myślę, że to jest zła filozofia rozumowania gospodarza, ponieważ wykonanie, te 71 %, dzieli się na dwie grupy: bieżące, czyli płace, etaty – i to nam idzie lepiej 89,4 % – i majątkowe, wykonanie 41,8. Nie wydaliśmy 379 mln zł z planowanej kwoty. Tyle nie wdaliśmy i to są fakty ! Oczywiście, czy w związku z tym był potrzebny taki sztab ludzi ? No chyba nie. Przecież plan to ma to do siebie, że to jedno z drugim jest skorelowane. Jeżeli więcej robimy przetargów, więcej wydajemy, to potrzebujemy więcej osób, jeżeli mniej, to też mniej. Poza tym ten budżet jest bardzo dziwnie konstruowany. Ja tak nieraz myślę, że stała się rzecz taka dosyć chyba zła, że radni koalicji nie muszą tego budżetu czytać, czy zmian, a radni opozycji i tak nie mają nic do powiedzenia. Przytoczę fragment z tych materiałów: wydatki zaplanowane na rok 2017 w kwocie 979 tys. 905 w trakcie okresu sprawozdawczego uległy zwiększeniu do wysokości 2 mln 806 tys. 905. Wykorzystano do końca okresu sprawozdawczego środki w wysokości 1 mln 92 tys., co stanowi 38,9 %. Po co było zwiększać tą pozycję jeżeli ona jest niezrealizowana ? Kolejny przykład – z kwoty 1 mln 288 podnieśliśmy na 2 mln 690 tys., a wykorzystaliśmy 941, czyli nawet tej pierwotnej kwoty. Kto, kiedy wnioskował o to zwiększenie prawie 1,3 mln jeżeli miał to niewykonane albo bardzo nisko wykonane ? I teraz wróć do pozytywnego, to co już tu mówił Pan Radny Czarnynoga – konserwacja zabytków – 500 tys. na wszystkie. Środki wydawane z wielką dokładnością, analizowane wnioski i tam żeby podnieść o 200 tys. to jest olbrzymi problem, a w innym dziale się podnosi o 1 mln i właściwie nawet nikt, tak jak powiedziałem, nie wie co się z tym dzieje. Tak czasami mam wrażenie, że na tym statku nie ma kapitana, że to jest jak gdyby, to się wyrzywa spod kontroli. Ktoś coś zgłosił, ktoś coś przegłosował, publikacja jest. No niestety, co jest stabilne w naszym budżecie ? Wzrost zatrudnienia i zmniejszenie wykonania budżetu. To jest dosyć stabilne i to jest chyba zła stabilizacja tego województwa. Tak jak w poprzednich latach odniosę się do służby zdrowia, bo oprócz wystąpienia takiego klubowego też chciałbym ten temat

merytoryczny tu poruszyć. Tu już Pan Marszałek Gramatyka wspomniał o tym – oczywiście jak to bywa każdy z nas widzi co innego. W zeszłym roku dofinansowaliśmy po raz kolejny sanatorium w Rabce – 1 mln 350 tys. zł. Czy faktycznie jest to najważniejsza jednostka służby zdrowia dla mieszkańców województwa śląskiego ? Czy nie mamy innych potrzeb ? Oczywiście sytuacja *szpocz-ów* ogólnie, no niestety, uległa pogorszeniu, zobowiązania i rezerwy w zeszłym roku było 1 mld 376 mln, teraz mamy 1 mld 436 mln, ale wynik finansowy szpitala w Częstochowie 26 mln 521 tys. straty to jest problem. To jest szpital, w który w ostatnim okresie zainwestowaliśmy najwięcej. Też niestety miałem tutaj tą przyjemność występować kilka razy protestując przeciwko połączeniu, twierdziłem że to jest złe rozwiązanie. Pieniądze poszły, myśmy potem kolejne pieniądze dawali, w tej chwili oczywiście pokryjemy znaczną część tej straty jako nasz obowiązek ustawowy. Chciałbym się odnieść do kwestii tu poruszanej – dochodów Sejmiku – CIT i PIT. Proszę Państwa ! Oczywiście najprościej powiedzieć: zamiast 14,75 z CIT-u niech będzie 18 i zamiast 1,6 z PIT-u to np. 3, ale jak rząd był z Platformy to ten wniosek nie został przez was przyjęty. Pytanie jest inne: czy można przy tym samym procencie uzyskać więcej ? Ależ oczywiście ! Rok 2015 nasz Sejmik – 430 mln z CIT-u, zaokrąglam, 2016 – 494 mln i rok 2017 – 545. Ponad 120 mln mamy tylko z CIT-u więcej przez to, że rząd – który ktoś lubi, ktoś mniej – skutecznie ściąga podatki, nie ruszając tego procentu. Oczywiście każdy z nas jakby był w ministerstwie to by miał inną rację niż jak jest radnym Sejmiku. Ten procent jest oczywiście kwestią pewnego odniesienia i na pewno tutaj mamy to co, że tak powiem ... I teraz bym chciał przedstawić pewne dane, które tutaj mam. To są dane, które tak jak powiedziałem, przygotowałem zupełnie we własnym zakresie. Zrobiłem dane, przychody z CIT-u dla wszystkich województw i przeliczyłem na jednego mieszkańca. Proszę Państwa ! Jesteśmy na piątej pozycji. Co się dzieje z Województwem Śląskim, które miało olbrzymi potencjał i traci to, traci swoją pozycję. Kto jest przed nami ? Mazowieckie, zawsze się z tym zgadzaliśmy, Dolnośląskie, Wielkopolskie, Pomorskie, a bardzo blisko za nami jest Małopolskie i Łódzkie. Ja nie wiem czy jak tak będziemy działać czy nie będziemy jeszcze dalej ? Co się dzieje z Województwem Śląskim że traci ? Ja oczywiście zachęcam, do Pana Marszałka Gramatyki, żeby w związku z tą moją informacją zastanowił się jak głosować. Proszę Państwa ! Tutaj też było wiele dyskusji na temat wykonania budżetu procentowego. Tą samą operację zrobiłem co w tym, więc oczywiście dosyć kłopotliwe, bo macierze musiałem poodwracać. 98,3 % wykonania budżetu ma rekordzista – Dolnośląskie. Kolejne Lubuskie, Mazowieckie, dziewięć Województw ma ponad 90 %. Potem jest grupa pomiędzy 90 a 80 i na końcu, ale z jaką różnicę zauważcie ... 70,6 %. Oczywiście, tak jak powiedziałem, przy tej koalicji jak będzie 42 ogółem też będzie absolutorium, bo to jest arytmetyka – 29 głosów jak będą wszyscy

obecni, ale jednak uważam, że pewnego rodzaju analizy trzeba zrobić. Proszę Państwa ! To samo zrobiłem dla jednego działu, który tutaj budzi najwięcej wątpliwości, kontrowersji, to jest dział 600 – *transport i łączność*. To jest ten dział, w którym oczywiście są nie tylko drogi, ale one stanowią największą część. Problemy z przetargami, z przygotowaniem, itd. Znowu mamy pierwszą ligę, że w tym dziale dziewięć Województw wykonało ponad 95 % przy naszych 52. Można oczywiście zwać, nie wiem, na rząd, choć tu też były miłe słowa pod kątem ministrów z PiS. Ja uważam, że mimo wszystko trzeba się zastanowić. Jako radni, przynajmniej radni koalicji rządzącej powinniście też patrzeć na ręce swojemu Zarządowi, bo my oczywiście patrzemy i mówimy to jest przegłosowywane, przegrywamy w głosowaniu natomiast uważam, że radny, każdy radny pewne rzeczy powinien, że tak powiem, przygotować. No i ostatnie co chciałem pokazać, to co jest żywcem wzięte żeby nie było dyskusji, skopiowałem, wziąłem ze sprawozdania i ten wskaźnik, który tutaj przedstawiliśmy – drogi publiczne w województwie – planowane 477 mln, po zmianach 503 mln, wykonanie 202, czyli 40,2 %. Proszę Państwa ! Ja się zgadzam z tłumaczeniem Pana Marszałka Dąbrowy, Ale jeżeli byliśmy z Panią Radną na sesji gminy, przez którą przebiega droga wojewódzka i oni się pytają czy to jest prawda, że wykonanie jest na poziomie 40 %, to oni nie przyjmują do wiadomości, że ta droga ma być dziurawa. Trudno nawet mówić o tym, że tych pieniędzy jest za mało. Analiza co jest tego przyczyną jest niezbędna, tym bardziej że w tej chwili jak wiemy rząd planuje wydatkowanie kwoty 5 mld zł na dotacje do dróg samorządowych. Jak my się będziemy ubiegać o te dotacje jeżeli się okaże, że nie potrafimy wykorzystać zasobów własnych ? My musimy zmienić ocenę że nic nie możemy, nic się nie da. My musimy powiedzieć: tak, to się da ! Tak, że to są te sprawy, które chciałbym żeby ... oczywiście one zawsze będą jakiś tam wymiar polityczny miały, ale jednak żeby się zastanowić czy radny ma prawo nie czytać materiałów, nie zabierać głosu jeżeli faktycznie uważa, że coś jest nie tak. To mówię też w kontekście tej uchwały, którą żeście odrzucili. Ja myślałem, że ktoś powie: *przepraszam nie dostałem, w porządku*. Nie ! Ty się dostosuj że nie będziesz czytał. Ja nie dostałem. Dostałem dzisiaj o godz. 9²⁵, ale to w innym punkcie do tego wrócę. Szanowni Państwo ! Tak jak powiedziałem, ten temat wykonania budżetu, przynajmniej to co chciałem tutaj porównać na skali w innych województwach – zwyczajowo w każdym roku przez ostatnie 10 lat Marszałek mówił w pewnym odniesieniu do innych województw – stąd jak gdyby w sposób naturalny ograniczyłem to, bo bez problemu mogłem te informacje na temat dochodów globalnych, wydatków globalnych przestawić, bo nie mam to w Power Poincie przygotowane w tej chwili, ale oczywiście jeżeli ktoś by chciał to te materiały mogę udostępnić w formie tabeli zbiorczej. Szanowni Państwo ! Klub radnych Prawa i Sprawiedliwości chce żeby nasze województwo się rozwijało, chce żeby w roku kolejnym nie było spadku wykonania budżetu. Nie chcemy żeby to było

65 %, 60 itd., w związku z tym uważamy, że nie możemy poprzeć tego wykonania budżetu i nie możemy poprzeć absolutorium dla tego Zarządu – będzie głosował w obu przypadkach tak jak powiedziałem. Dziękuję !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Proszę bardzo ! Zapraszam do wystąpienia Pana Radnego Andrzeja Gościniaka.

- **radny Andrzej Gościniak** – wiele ważnych argumentów w tej dyskusji – i dobrze, że ona tak długo trwała – już padło. Ja kilka drobiazgów i konkluzja. Szanowny Pan Radny Piotr Czarnynoga był uprzejmy dzisiaj bardzo pozytywnie wypowiedzieć się o wykonaniu budżetu za rok 2014 – 89 % i za rok 2015 – 83 %, bo to rzeczywiście prawda. Miło mi to słyszeć, jakkolwiek w tamtych latach była to totalna krytyka zupełnie z innego powodu. Odnoszę wrażenie, że dzisiejszą dyskusję zdominowało jedno z najprostszych działań arytmetyki, bo to podstawowy dział matematyki, jakim jest obliczanie procentów. To niezwykle skuteczne i potrzebne narzędzie arytmetyczne, ale tak jak był uprzejmy Pan Marszałek Czarski wypowiadając się w imieniu klubu SLD, powiedzieć ten aspekt *pełna czy pusta* i czy *imponujące* czy *rewelacyjne*, to jest kwestia punktu widzenia. I z tym się zgódźmy, tak to po prostu w debatach, nawet tak poważnych jak dzisiejsza, jest. Chciałem zwrócić się do Pani Radnej Beaty Kocik i powiedzieć, że bardzo miło zabrzmiało w Pani wystąpieniu to, że taka jest rola opozycji, że musi krytykować. Tak jest ! Nawet jest takie potoczne określenie, że *zbójcekim prawem* opozycji jest totalna krytyka ... powiedziałem *potoczne* – przepraszam, jeśli kogoś to uraziło to wycofuję to *zbójcekie*, ale biorę w cudzysłów, bo tak rzeczywiście jest. Ale czy to oznacza, że pozostali radni tego nie czytali ? Nie ! Czytali ! Też się przygotowali. Wiedzą, że mają w ręku instrument, ten który na stolikach jest, bo w kolejalnym ciele podejmuje się decyzje przez głosowanie. W trakcie dzisiejszej dyskusji miała miejsce wielka równowaga, ponieważ jak policzyłem opozycja stanowiąca jedną trzecią składu wypowiedziała się siedmiokrotnie. Tak się złożyło, że ja jestem siódmym wypowiadającym się w imieniu jakby tej drugiej części sali, a więc mamy pełną równowagę. Nikt nikomu wystąpienia nie skracał, bo taki jest obyczaj na tej sali. Nikt nikomu nie groził zmniejszeniem diety, czy wynagrodzenia, w naszym przypadku diety, bo taki jest dobry, przyzwoity obyczaj na tej sali. Mam nadzieję, że nigdy nie stanie się tak, że w tej sali będzie dominował obyczaj z Sejmu Rzeczypospolitej. Skoro równowaga w wypowiedziach, to myślę, że nadszedł czas na zakończenie tej dyskusji, dlatego wnoszę o jej zamknięcie. Dziękuję !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest wniosek przeciwny ? ...[głos z sali, poza nagraniem]... Padł wniosek przeciwny. Pytam czy Pan Radny Andrzej Gościniak podtrzymuje wniosek o zamknięcie

dyskusji w sprawach...? Tak ! Dziękuję bardzo ! Padł wniosek przeciwny i w związku z tym głosujemy.

Głosowanie nad wnioskiem formalnym o zamknięcie dyskusji:

za	21
przeciw	16
wstrzym.	0

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – chcę nas wszystkich poinformować, że zgłaszał się jeszcze do dyskusji Pan Radny Tadeusz Gruszka, ale w tej sytuacji proszę w innym miejscu wyrazić swoje myśli... Możemy przystąpić do głosowania. Zgodnie z zapowiedzią przy początku realizacji tego punktu mówiłem, że będziemy głosowali dwa projekty uchwał...

Głosowanie nad uchwałą w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2017 roku wraz ze sprawozdaniem finansowym Województwa Śląskiego za 2017 rok (druk V/801):

za	27
przeciw	13
wstrzym.	0

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – zanim przystąpimy do głosowania kolejnej uchwały przypomnę nam wszystkim, że zgodnie z art. 34 ust. 1 a ustawy o samorządzie województwa: *sejmik podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium bezwzględną większością głosów ustawowego składu sejmiku.*

Głosowanie nad uchwałą w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2017 (druk V/802):

za	28
przeciw	13
wstrzym.	0

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – zatem podjęliśmy uchwałę i udzieliliśmy absolutorium Zarządowi. Szanowni Państwo ! Przystępujemy do realizacji kolejnego punktu...

6. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie zmiany Statutu Województwa Śląskiego (druk V/803):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – w ramach wprowadzenia proszę o zabranie głosu przez Pana Mecenasa Józefa Koczara...

- **Pan Józef Koczar, radca prawny** – Komisja Statutowo-Regulaminowa pracowała nad zmianami *Statutu* – tutaj wsparcia udzielił Wydział Pomocy Prawnej Urzędu Marszałkowskiego. Przy zmianie *Statutu* przyjęto taką konstrukcję jak wcześniej stosowano, czyli w pewnym zakresie powielamy przepisy ustawy tak żeby ten *Statut* był zrozumiały nie tylko dla osoby o dostępie do całej bazy przepisów prawnych, ale żeby każdy radny analizując *Statut* miał podstawowe informacje na temat funkcjonowania samorządu. Oczywiście są orzeczenia sądów administracyjnych, które wskazują, że nie należy powielać przepisów ustawowych w aktach niższego rzędu, natomiast z uwagi na przyjętą do tej pory konstrukcję *Statutu* takie rozwiązanie jest przyjęte. Uznano, że ono będzie łatwiejsze w praktyce do zastosowania. Korzystając z okazji chciałem w imieniu Pana Marszałka zgłosić poprawkę polegającą na rezygnacji ze zmiany w opisanej w punkt 15 paragrafu 1 – zmiana dotyczyła podpisywania uchwał Zarządu przez Marszałka. Sprawa ta budziła wątpliwości na posiedzeniu Komisji Statutowo-Regulaminowej, tak, że z tego względu tutaj nie ma potrzeby wprowadzania tej zmiany w obecnym pakiecie zmian i będzie procedowana przy kolejnych modyfikacjach *Statutu*. I jeżeli jeszcze można poprosić o poprawkę redakcyjną w numeracji, w punkcie 14 dotyczącym paragrafu 45d. Po ust. 5 prawidłowa numeracja to jest ust. 6 i 7 i odesłanie w paragrafie 45d ust. 7 też jest do korekty. Tak, że zmiana redakcyjna. Jeżeli będą pytania ja jestem do Państwa dyspozycji i pewnie Pan Przewodniczący Kawulok też będzie miał tutaj parę słów do dodania.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Mecenasowi ! Autorem projektu jest Zarząd Województwa, Pan Mecenas w imieniu Zarządu złożył autopoprawkę, w związku z tym nie podlega głosowaniu to działanie. Dlatego też procedujemy dalej projekt uchwały, wobec tego proszę o opinię Komisji Statutowo-Regulaminowej.

- **radny Jan Kawulok** – Komisja Statutowo-Regulaminowa faktycznie pracowała, spotykała się dwukrotnie, a nawet trzykrotnie na temat tych zmian.

Tutaj ten punkt 15, który Państwo mają w materiałach faktycznie, dziękuję że został wycofany, ponieważ on nie był jednoznacznie oceniony na komisji i w tej chwili po poprawce zgłoszonej przez Pana Mecenasa w imieniu Zarządu – czyli mamy czternaście punktów, bez piętnastego – mogę powiedzieć, że w tym zakresie Komisja Statutowa oceniała zmiany w *Statucie* pozytywnie.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Przewodniczącemu i komisji za wydaną opinię. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku dziennego ? ... Nie widzę ! Wobec tego możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	33
przeciw	1
wstrzym.	1

7. Podjęcie uchwały w sprawie zawarcia Wspólnego oświadczenia o współpracy między Województwem Śląskim (Rzeczpospolita Polska), krajem związkowym Nadrenią Północną-Westfalią (Republika Federalna Niemiec) a regionem Hauts-de-France (Republika Francuska) (druk V/805):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie do projektu uchwały ? ... Nie widzę ! Wobec proszę o przedstawienie opinii Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej ... opinia pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku dziennego ? ... Nie widzę ! Wobec tego możemy przystąpić do głosowania. Przypomnę zanim rozpoczniemy głosowanie, że zakres merytoryczny tej uchwały wymaga bezwzględnej większości ustawowego składu Sejmiku...

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

8. Podjęcie uchwały w sprawie oceny sytuacji na rynku pracy Województwa Śląskiego i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2017 roku (druk V/790):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie do projektu tej uchwały ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... opinia pozytywna ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku dziennego ?

- **radny Jan Kawulok** – tak jak już powiedziałem w punkcie *porządek obrad* – jeżeli była taka możliwość, że każdy z radnych wybierał formę materiałów elektroniczną i papierową, mieliśmy odpowiednie tam druki, czy listy były porobione – ja zaznaczyłem tą wersję papierową, to faktycznie jeżeli to nie jest taki problem to bardzo bym prosił żeby to dotrzymywać. No dzisiaj faktycznie ja uważam, że nie dostałem tych materiałów w formie elektronicznej i no nie wierzę, że to gdzieś w sieci zginęło. Dostałem tą dyskietkę dzisiaj rano i ja będę głosował przeciw nie dlatego, że się z tym nie zgadzam, ale dlatego, że nie mogłem absolutnie nic na tym materiałem popracować. Natomiast uważam, że można wszystko ustalić mając większość, możemy krytykować w Sejmie, ale zacznijmy od siebie, że jeżeli nam się to należy, a nie jest jakiś problem kosztowy, bo myślę że wiele rzeczy drukujemy itd., że jeżeli radny chce, to żeby to mógł dostać. Jeszcze raz apeluję do Pana Przewodniczącego żeby przynajmniej w zakresie ... albo tą listę zweryfikować, bo my jako radni będziemy występować do wojewody o uchylene tego typu uchwał, które nie spełniają wymogów *Statutu Województwa Śląskiego*.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – wcześniej już mówiłem, tylko uprzejmie przypomnę, że w wersji elektronicznej na płytce i mailowo wszyscy otrzymaliśmy, a żeby nie było na przyszłość nieporozumień, to mimo wcześniejszych ustaleń proszę Państwa, którzy będą sobie życzyli wersję papierową, w odpowiednim czasie w miarę możliwości wcześniej zgłaszać do dyrektora lub w ogóle pracowników Kancelarii i prośba będzie wykonana. To niniejszym deklaruję. Czy ktoś z Państwa jeszcze zechce zabrać głos w sprawie projektu uchwały na druku V/790 ? ... Nie widzę ! A zatem możemy przejść do głosowania.

Głosowanie nad uchwałą:

za	23
przeciw	3
wstrzym.	7

9. Podjęcie uchwały w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania *Raportu o stanie województwa* (druk V/795):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Pan Marszałek Gramatyka zgłasza się w imieniu Zarządu...
- **Wicemarszałek Michał Gramatyka** – ja w kwestii bardzo, bardzo formalnej. Na Komisji Rozwoju ze strony jednego z radnych padło takie oczekiwanie aby ten raport był nieco bardziej szczegółowy. My wyszliśmy naprzeciw temu, Pan Radny otrzymał materiały, wszyscy z Państwa również, więc chciałem tylko poinformować, że ta uchwała jest przyjmowana z autopoprawką Zarządu.
- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Marszałkowi za wyjaśnienia, za wprowadzenie tej korekty w imieniu Zarządu. Czy ktoś z Państwa Radnych zechce zabrać głos ? ... Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego ... opinia pozytywna. Już pytałem, ale czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Wobec tego możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	23
przeciw	0
wstrzym.	7

10. Podjęcie uchwały w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu prac nad aktualizacją *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”* (druk V/792):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie do projektu tej uchwały ? ... radny Jan Kawulok ? ... Prosimy o wprowadzenie...
- **Pani Małgorzata Staś, Dyrektor Wydziału Rozwoju Regionalnego** – w związku z tym, że *Strategia Rozwoju Województwa...* wpisuje się w szereg dokumentów zarówno na poziomie krajowym, jak i na poziomie lokalnym, powstaje metropolia, powstaje *Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju*, powstaje *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego* na szczeblu krajowym, proponujemy rozpoczęcie prac nad aktualizacją zgodnie z art. 12 ustawy o

samorządzie województwa. Rozpoczęcie aktualizacji *Strategii* i równocześnie też chcemy nadać z dokumentem aby z końcówką 2019 roku mieć dokument, który pozwoli nam na sprawne przystąpienie do negocjacji z Komisją Europejską nowej perspektywy. Proponujemy przyjęcie trybu i harmonogramu, który tak w największym skrócie, w tym roku to jest kwestia przygotowania części statystycznej i społeczno-gospodarczej, a w przyszłym roku tak naprawdę rozstrzygnięć strategicznych, bo wiemy że *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego* zakończy się do końca tego roku, więc będziemy już wiedzieć jakie wytyczne są w dokumentach strategicznych szczebla krajowego, również będziemy wiedzieć w jakim kierunku podąża Komisja Europejska z nową perspektywą, więc chcemy przygotować dokument aby być po prostu gotowi do podejmowania rozstrzygnięć i tej sfery warsztatowej przeprowadzenie tak naprawdę w roku 2019. Ja tu jeszcze uzupełniając jeżeli chodzi o *kierunek(?) 3.0* – to nie jest dokument opracowany w oparciu o art. 12, tylko w oparciu o art. 11 ust. 3 ustawy o samorządzie województwa. To jest dokument, który ma element realizacyjny *Strategii Rozwoju Województwa*. Tutaj mówimy faktycznie dzisiaj o dokumencie wypływającym z art. 12, czyli o *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego*.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Pani Dyrektor za wyjaśnienia i informacje. Proszę o opinię Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego ... opinia pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku dziennego ? ... Nie widzę ! A zatem możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	31
przeciw	0
wstrzym.	3

11. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2018-2030 (druk V/799):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie do projektu tej uchwały ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna. Czy inne komisje zajmowały się projektem tejże uchwały i mogą wydać opinię ? ... Nie widzę ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać

głos w tym punkcie porządku dziennego ? ... Nie widzę ! Możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	22
przeciw	0
wstrzym.	9

12. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2018 rok (druk V/800 z autopoprawką):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie do projektu tej uchwały ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna. Czy inne komisje zajmowały się projektem tej uchwały ? ... Nie widzę ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę ! Możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	22
przeciw	0
wstrzym.	12

13. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom na realizację zadań wybranych w ramach Konkursu przedsięwzięć inicjatyw lokalnych na realizację przez gminy zadań istotnych dla sołectw Województwa Śląskiego w roku 2018 (druk V/794):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie do projektu tej uchwały ? ... Nie widzę ! Proszę o opinię Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna ... oraz Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego ... opinia pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku dziennego ? ... Nie widzę ! Możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	33
przeciw	1
wstrzym.	0

14. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom i powiatom Województwa Śląskiego w ramach konkursu ofert dla gmin i powiatów Województwa Śląskiego pod nazwą: *Wspieranie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Województwie Śląskim w 2018 roku (druk V/797):*

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie ? ... Nie widzę potrzeby ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna ... oraz Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... opinia pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku ? ... Nie zauważam, w związku z tym przystępujemy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

15. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowych dla gmin Ogrodzieniec, Włodowice, Niegowa, Olsztyn na dofinansowanie remontu ścieżek rowerowych na Szlaku Orlich Gniazd (druk V/796):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie do projektu tej uchwały ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna ... oraz Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji ... opinia pozytywna ... i jeśli wydała opinię Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego ... opinia także pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku dziennego ? ... Nie widzę ! W związku z tym możemy głosować ...

Głosowanie nad uchwałą:

za	32
przeciw	1
wstrzym.	2

16. Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2018 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków Województwa Śląskiego (druk V/798):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie ? ... Nie widzę potrzeby ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Edukacji, Nauki i Kultury ... dziękuję, opinia pozytywna ... Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku dziennego ? ... Nie widzę zgłoszeń, w związku z tym możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	34
przeciw	0
wstrzym.	0

17. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie umowy dzierżawy, na czas oznaczony 10 lat w trybie przetargowym, części nieruchomości położonej w Częstochowie przy Alei Niepodległości 32 (druk V/791):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna ... oraz Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... opinia pozytywna. Czy ktoś z Państwa chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku ?

- **radny Zbigniew Przedpełski** –...bardzo dziękuję za udzielenie głosu ! W trakcie obrad komisji zadałem być może nieistotne pytanie, ale usiłowałem się dowiedzieć dlaczego ma to być dzierżawa na czas określony 10 lat i otrzymałem takie wyjaśnienie, że tam potrzebne są jakieś inwestycje, czy

remonty o dość znacznej wartości trzeba wykonać. Czy istnieje obecnie możliwość uzupełnienia informacji o to jakie tam roboty są do wykonania, jakiej one są wartości, bo wówczas nikt nie był w stanie mi tego powiedzieć. Obiecano, że być może na sesji będzie możliwość wyjaśnienia.

- **Pan Andrzej Figas, Dyrektor Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Marszałkowskiego** – tak jak stwierdziłem, może nieprecyzyjnie, na komisji, ale potwierdzam że będą konieczne do przeprowadzenia nakłady. To wynika z pisma, wniosku dyrektora, natomiast nie był w stanie określić wielkości tych nakładów. Jednocześnie zaznaczył, że wszelkie nakłady – i to będzie zapisane w umowie – będą każdorazowo uzgadniane między wydzierzawiającym a dzierżawcą, czyli między tak naprawdę dyrektorem szpitala a tym podmiotem, który w przetargu zostanie wyłoniony na okres tej wieloletniej umowy dzierżawy.

- **radny Jan Kawulok** – temat oczywiście był omawiany na Komisji Zdrowia i ja tylko, może nie jak gdyby formie pytania, ale sytuacja, tak jak powiedziałem, tego szpitala jest niezwykle trudna. To wynika ze wszystkich naszych dokumentów. Ponieważ dzisiaj przeznaczamy mienie, tam ponad 1000 m² dla podmiotu, który ma się tam pojawić i niezwykle to jest trudna decyzja, ponieważ na dobrą sprawę nie wiemy w jakim kierunku ten szpital należy rozwijać żeby tą sytuację poprawić. Zadałem to pytanie do dyrektora, ale oczywiście jak powiedziałem dyrektorem się bywa, czasami krócej niż 10 lat i stąd było to pytanie do Wydziału Zdrowia – też wiem, że odpowiedź jest niezwykle trudna. Ja wstrzymam się od głosu nie dlatego, że ... tylko po prostu nie wiem czy te dane, które na dzień dzisiejszy mamy, wystarczają nam na podjęcie tak trudnej decyzji w sensie jak gdyby placówki, która jest nasza, a z którą na pewno trzeba dużo robić.

- **Wicemarszałek Michał Gramatyka** – temat szpitala w Częstochowie, tak zresztą uzgodniliśmy, będzie przedmiotem obrad jednej z Komisji Zdrowia, poświęcimy temu szpitalowi ... poprosimy Przewodniczącą Komisji Zdrowia o to aby poświęcić temu tematowi całe posiedzenie komisji. Tam zaprezentujemy Państwu program naprawczy tego szpitala. W chwili obecnej trwają prace nad tym programem, one są jak to mówią *na ostatnich nogach*. Generalnie moglibyśmy długo rozmawiać na temat tego czy decyzja o połączeniu szpitali była decyzją słuszną, czy nie była decyzją słuszną. Dzisiaj stoimy w takiej rzeczywistości w jakiej jesteśmy, szpital w Częstochowie jest jednym organizmem, który jest wpisany do sieci podstawowego zabezpieczenia zdrowotnego, więc jakiegokolwiek manipulacje tutaj byłyby niezasadne, natomiast ten temat zostanie wszechstronnie przeanalizowany na Komisji Zdrowia, co zadeklarowaliśmy i o co poprosimy Panią Przewodniczącą.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panie Marszałku ! Więcej zgłoszeń do wypowiedzi nie widzę, a zatem możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	22
przeciw	0
wstrzym.	8

18. Podjęcie uchwały w sprawie zaopiniowania przekazanego projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie pozbawienia dróg kategorii dróg krajowych (druk V/793):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego ... opinia pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku naszych obrad ? ... Nie widzę ! W związku z tym możemy głosować...

Głosowanie nad uchwałą:

za	31
przeciw	0
wstrzym.	1

19. Podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia corocznego *Śląskiego Dnia Książki* w dniu 17 sierpnia (druk V/804):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie ? ... Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ?
- **radny Stanisław Dzwonnik** – zastanawiam się kogo dotyczy ta uchwała, bo w uzasadnieniu jest informacja: ...*władze samorządowe, instytucje kultury i organizacje społeczne powinny skupić swe wysiłki na rozbudzeniu owych aspiracji wśród mieszkańców regionu.* Nie ulega wątpliwości, że stan czytelnictwa nie tylko w naszym województwie jest zły, również w całym kraju, a uchwałę podejmujemy jednoznacznie kierując ją tylko do Śląska: *ustanawia się coroczny Śląski Dzień Książki w dniu 17 sierpnia.* Pytam się autorów gdzie jest Zagłębie, gdzie jest Ziemia Częstochowska, gdzie jest

Podbeskidzie, Żywiecczyzna. Moja sugestia jest prosta: *ustanawia się coroczny Wojewódzki Dzień Książki w dniu 17 sierpnia.*

- **radna Lucyna Ekkert** – ja właściwie w tej samej sprawie, ale jeśli Pan Przewodniczący pozwoli to powiem tak, że opinia co do tej uchwały jest pozytywna, ale właśnie z taką uwagą. Zostałam upoważniona przez członków Komisji Edukacji, Nauki i Kultury do zwrócenia się do wnioskodawcy o zmianę tytułu uchwały i tutaj komisja też proponuje ażeby tytuł uchwały brzmiał: *w sprawie ustanowienia corocznego Dnia Książki w województwie śląskim*, bądź *Wojewódzkiego Dnia Książki*, mając na uwadze te same argumenty, które przytoczył mój przedmówca.

- **radny Henryk Mercik, Członek Zarządu Województwa** – na początku muszę się wytłumaczyć, bo nie byłem obecny z powodów osobistych na komisji, która tym projektem się zajmowała. Ja chciałem tylko wyjaśnić pewną rzecz, która moim zdaniem jest ważna, bo nie chodziło tutaj o jakiegokolwiek zawężanie czegokolwiek i tutaj chyba nie do końca ... ja nie miałem okazji tego wytłumaczyć wręcz, przeciwnie jest, dlatego że jakby myślenie o tym *dniu książki* jest szersze niż granice naszego województwa. Od początku jakby myślałem w kontekście również województwa opolskiego obecnego, co oczywiście się jeszcze nie zmaterializowało, ale podejmujemy współpracę w różnych dziedzinach. Ostatnio udało nam się praktycznie dopiąć współpracę jeśli chodzi o rzekę Odrę i trochę też rozmawiałem z Opolem na temat tego *dnia książki* i ta postać św. Jacka i to związane z nim hasło *światło ze Śląska – ex Silesia lux*, to jest postać, która nas tutaj łączy i generalnie w takim szerokim myśleniu, że być może uda nam się – w sumie jest duża szansa – zrobić to wspólnie z województwem opolskim, słowo *Śląski Dzień Książki* jest tu jak najbardziej właściwe. Nie jest absolutnie zawężające, nie mamy kłopotu już myślę z województwem śląskim, nie mamy kłopotu ze *Stadionem Śląskim*, nie mamy kłopotu z *Kolejami Śląskimi* – nikt nie mówi, że *Koleje Śląskie* nie jeżdżą do Częstochowy, więc proszę przyjąć z mojej strony takie wyjaśnienie. Idea była taka aby tą ideę *dnia książki* otworzyć również na naszych sąsiadów, biorąc pod uwagę również to, że św. Jacek związany jest z Kamieniem Śląskim, czyli miejscowością, która w tej chwili znajduje się na obszarze województwa opolskiego. Jeżeli to możliwe, to prosiłbym o rozważenie możliwości pozostawienia tego tak jak jest w projekcie.

- **radna Halina Bieda** – ja z kolei, zresztą z wnioskodawcą, Panem Radnym Gorzelikiem rozmawiałam, dlatego że mnie się wydaje, że całe uzasadnienie dotyczy w ogóle czytelnictwa i czytania książek, a nie samej książki. Ja z kolei się zastanawiam czy nie lepiej by było żeby to był dzień czytelnictwa, jeśli już w ogóle, a nie *dzień książki* jako przedmiotu, ale to już tu inicjatorzy muszą się wypowiedzieć.

- **radny Andrzej Gościński** – nie chcę przedłużać tej dyskusji, ale ona wynika głównie z tego, iż projekt jest niedopracowany. Sugerowałbym wycofanie tego projektu z dzisiejszej sesji i przełożenie na kolejną. Jeśliby z jakichkolwiek powodów nie było to możliwe to trzeba to – zwracam się do autora, do Pana Radnego Gorzelika – zgadza się Pan, że to nie jest dopracowane skoro jest tyle różnych aspektów w tej jednej sprawie.

- **radny Jerzy Gorzelik** – może najpierw odniosę się do wątpliwości, która dotyczy alternatywy *książka* lub *czytelnictwo*. Książka jest, można powiedzieć używając fachowej terminologii, metonimią czytelnictwa w tym przypadku. Nie chodzi nam jako inicjatorom o to by czytelnictwo ograniczało się do tabloidów, a w końcu czytanie tego typu bulwarowej prasy to także czytelnictwo, bądź do scrollowania Facebooka. Chodzi tu o to by wyraźnie dowartościować te nieco dłuższe formy literackie. Jako nauczyciel akademicki, choć nie wiadomo jeszcze jak długo w świetle dzisiejszego porządku obrad, mogę z własnego doświadczenia stwierdzić, że braki w tym zakresie, w czytaniu właśnie książek, są bardzo poważnie odczuwalne. Oczywiście, że książka rodzi automatyczne skojarzenia z czytelnictwem. Wiem, że można z książki uczynić różny użytek, można podeprzeć krótszą nogę stołową, ale sądzę, że to nie jest coś co przychodzi nam na myśl kiedy o książce słyszymy. Mam nadzieję, że wciąż jeszcze nie jesteśmy na takim etapie by nie kojarzyć książki z czytaniem. Co do drugiego aspektu, bardziej skomplikowanego, bo wiążącego się z pewną fundamentalną kwestią. Proszę Państwa ! Funkcjonowanie w obecnym układzie administracyjnym, który wykorzystuje odniesienia historyczne w nazewnictwie, części przynajmniej istniejących województw, ale z drugiej strony w znaczącym stopniu abstrahuje od historycznych, kulturowych podziałów, jak mi się wydaje jest możliwe z uwagi na pewną swobodę interpretacyjną w naszym przypadku tego przymiotnika *śląski*, bo z jednej strony ci, którzy identyfikują się z regionem historycznym mogą ten przymiotnik odnosić właśnie do owej krainy, natomiast ci, którzy takiej identyfikacji nie odczuwają, mogą odnieść ten przymiotnik do rzeczywistości administracyjnej. I przez to pojęcie *śląski* staje się pojęciem zdecydowanie bardziej pojemnym, z jednej strony niż województwo, z drugiej strony niż region historyczny. Tutaj jeden z moich przedmówców, mój klubowy kolega Henryk Mercik, zwrócił uwagę na to, że to jest przecież codzienna praktyka w funkcjonowaniu naszego województwa przywołał tutaj jeden z przykładów, mianowicie nazwę spółki *Koleje Śląskie*, ja dodam jeszcze, że przecież w Częstochowie funkcjonuje Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego. I takich przykładów można by przytoczyć więcej. Jeżeli Państwo przeczytacie uzasadnienie do projektu uchwały to dostrzeżecie tam odwołanie do pewnego kapitału symbolicznego jakim jest śląska tradycja z czasów kiedy województwa śląskiego jeszcze nie było nawet w planach, ale

oczywiście Śląsk jako pewna kraina już istniał i do postaci św. Jacka, która ma także symbolizować pewne nasze otwarcie na zachodnich sąsiadów, a więc na województwo opolskie. Intencją tej uchwały jest pełna mobilizacja ludzi, którzy mogą zaangażować się w promowanie czytelnictwa, a takie odwołanie do pewnych symboli, odwołanie do śląskich tradycji na pewno dla części, znaczącej części mieszkańców naszego województwa, jest mobilizujące. Myślę, że wśród innych nie wywołuje jakiejś awersji, no bo gdybyśmy przyjęli, że śląskość jako taka nie jest akceptowana przez mieszkańców tej połowy w istocie małopolskiej historycznie województwa, to istnienie tej jednostki administracyjnej w tym kształcie musielibyśmy postawić pod znakiem zapytania. Uciekając od przymiotnika *śląski* w tym przypadku tak zastosowanego, wysyłałibyśmy pewien sygnał tej części mieszkańców naszego województwa, a także naszym sąsiadom z województwa opolskiego, że nie ma tej płaszczyzny, na której to odwołanie do bliskich im tradycji może następować – bliskich i jak sądzę nieantagonizujących. Św. Jacek akurat jest tą postacią, która swoim pochodzeniem była związana oczywiście z Górnym Śląskiem, natomiast jeżeli chodzi o pole jego aktywności to nie tylko ten region historyczny, ale także sąsiednia Małopolska, której zachodnia część wchodzi w skład województwa śląskiego. Zatem gorąco Państwa proszę o przyjęcie tego projektu w tym zaproponowanym przez nasz klub radnych kształcie.

- **radna Małgorzata Ochęduszek-Ludwik, Członek Zarządu Województwa** – ja już nie będę się odnosić do nazewnictwa *śląski*, bo to że mamy *Koleje Śląskie* to jedno, ale mamy też Śląsko-Zagłębiowską Metropolię, więc to nie jest argument. Ja mam pytanie raczej jako członek Zarządu do tej uchwały, ponieważ zgodnie z prawem Zarząd, jaki by nie był, musi uchwały Państwa wykonać. To ja mam w związku z tym pytanie takie, ponieważ nie ma tego w uzasadnieniu do uchwały, a Pan w wypowiedzi do tego, czyli do meritum się nie odniósł – co to ma być za dzień ? Czy to ma być jeden dzień, czy to ma być kilka dni ? Kto ma być wykonawcą ? Czy to ma być czytanie, czy to ma być popularyzacja książki jako takiej ? Jakie mamy czytać te książki ? Małe typu *Konopielka*, czy duże typu *Ogniem i mieczem* ? Ile to będzie kosztować ? Czy Pan planuje to zrobić w ciągu roku ciągiem w rozbiciu na jakieś działania, czy też chce Pan jako wnioskodawca zrobić to w ciągu jednego dnia ? Na te pytania nie znaleźliśmy odpowiedzi, a ponieważ jesteśmy zobowiązani do wykonania uchwały w związku z tym nie wiemy jak tę uchwałę, w przypadku przegłosowania tego przez Państwa, mamy wykonać. Jeżeli będę znała odpowiedzi na te pytania zagłosuję za, jeśli nie będę znała odpowiedzi na te pytania zagłosuję przeciw.
- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – wydawało się, że punkt jest bardzo ważny, to znaczy czytelnictwo jest bardzo ważne, niestety

słabo realizowane w naszym społeczeństwie, a nie sądziłem że tylu chętnych będzie do kontynuowania dyskusji. Niemniej jednak Państwo się zgłaszają...

- **radny Zbigniew Przedpelski** – bardzo dziękuję za udzielenie głosu. Przepraszam bardzo, początkowo nie chciałem go zabierać, ale w świetle wątpliwości, które są tutaj, no muszę się odezwać, bo proszę Państwa ja jestem przerażony skalą niedopracowania jednak, przepraszam, tego projektu, bo ja nie mam, żeby nie było niedomówień, nie mam nic przeciwko książkom, no ale z drugiej strony tam w uzasadnieniu jest bardzo mocno podkreślona postać św. Jacka Odrowąża. Jak najbardziej kojarzy się z tym Kamień Śląski, ale Szanowni Państwo Radni, to jest miejscowość, ona jest pod samym Opolem i ja naprawdę obawiałbym się przed jakimś urażeniem koleżanek i kolegów z województwa opolskiego, z którymi zresztą skądinąd mamy bardzo dobre kontakty, współpracujemy, czego sam doznałem, i targają mną wątpliwości czy przypadkiem właśnie koledzy z opolskiego nie powinni jako pierwsi ustanowić takiego dnia, bo to im niewątpliwie przysługuje. Z drugiej strony jestem zdecydowanie przeciwny odbieraniu prawa do książki czy to mieszkańcom województwa z Bielska, czy z okolic Częstochowy, no i wreszcie te wątpliwości, być może nawet najważniejsze, które poruszyła Pani Marszałek, tak, że apelowałbym jednak o przeanalizowanie jeszcze przede wszystkim także w tym zakresie żeby, tak jak wspominałem, nie urazić kolegów z województwa opolskiego, z którymi mamy bardzo dobrą współpracę.
- **radny Grzegorz Wolnik** – z racji swojego polonistycznego wykształcenia trudno żebym był przeciwko książce, natomiast pojawiła się cała gama wątpliwości na temat tej uchwały. Bardzo byłoby mi ciężko głosować przeciwko tej uchwale, w związku z tym proszę o 15 minut przerwy i o spotkanie klubów koalicyjnych w Sali Błękitnej.
- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo, ale żeby dyskusja była dokończona Pani Radna Marta Salwierak...
- **radna Marta Salwierak** – inicjatywa i idea wspierania czytelnictwa jest jak najbardziej słuszna i tu się myślę wszyscy zgadzamy, natomiast jest wiele wątpliwości na ten temat. Ja również przychyliam się do tego aby nazwać ten dzień *dnem wojewódzkim*, bo to nie będzie wątpliwości żadnych budziło na terenie poza Śląskiem. Druga sprawa – nie wiemy tak naprawdę jak te obchody mają wyglądać i tu również zgadzam się Panią Marszałek, że należy nam się czas na przygotowanie, dlatego apeluję do Pana Radnego wnioskodawcy aby zmienić termin na 23 kwietnia, kiedy jest *Światowy Dzień Książki*.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – ciągle pamiętamy, że Pan Radny Grzegorz Wolnik zgłosił wniosek, ale może jeszcze coś konstruktywnego wniesie wnioskodawca w imieniu klubu Śląskiej Partii Regionalnej, bo aktualnie zamieszanie merytoryczne jest spore.

- **radny Jerzy Gorzelik** – ja chciałem się odnieść tylko do tych takich wątpliwości, które można bardzo łatwo rozwiązać. Św. Jacek Odrowąż jest owszem patronem diecezji opolskiej, ale jest również patronem archidiecezji katowickiej, a wcześniej od roku 1925 był patronem diecezji katowickiej, a zatem wcześniej niż został patronem diecezji opolskiej, bo ta powstała po prostu znacznie, znacznie później, więc tu owych obaw o takie ahistoryczne zawłaszczenie tej postaci bym nie żywił. Jest to postać związana także z obszarem obecnego województwa śląskiego, no choćby swoją, legendarną wprawdzie, obecnością na Rozbarku. Zapraszam wszystkich do Kościoła Mariackiego w Katowicach, gdzie można też oglądać artystyczne świadectwa kultu tego świętego w okresie międzywojennym, a więc już sporo dekad temu. ... Przepraszam jeszcze nie odniósłbym się do wystąpienia Pani Marszałek. To pytanie o tyle mnie dziwi, że nie pojawiało się nigdy przy podobnych okazjach, to znaczy proszę zwrócić uwagę, że nieraz przegłosowaliśmy cały rok dedykowany jakiejś postaci, bądź wydarzeniu, a następnie, wtórnie pojawiał się program obchodów. Jeżeli chodzi o dni to sam byłem inicjatorem uchwalenia *Dnia Pamięci Tragedii Górnos Śląskiej 1945 roku*. Taka uchwała zapadła, wtedy też nie przedstawiono programu obchodów, ale te obchody się co roku odbywają, bo przecież nie o to chodzi żebyśmy jako radni od *a do z* zaplanowali przebieg uroczystości, obchodów, jakiegoś ustanawianego przez nas dnia, ale żebyśmy mobilizowali do tego stronę społeczną. I tutaj pragnę zapewnić, że są liczne stowarzyszenia, z którymi zresztą, z częścią z nich byłem w kontakcie, z którymi rozmawiałem na temat organizacji takiego dnia. Również miałem okazję porozmawiać, na razie niezobowiązująco, z niektórymi z pracowników naszych instytucji kultury, bo przecież przeznaczamy spore środki na kulturę w województwie śląskim i mamy prawo oczekiwać, że instytucje kultury będą instrumentem realizacji pewnej polityki kulturalnej. Sam, jako że także działałem w stowarzyszeniach, mam swoje pomysły na społeczne zaangażowanie w obchody tego dnia. Zakładam oczywiście, że skoro *dzień* to te obchody powinny się koncentrować w dniu 17 sierpnia, ewentualnie część z nich mogłaby być przeniesiona na weekend, który następuje po tym dniu, ponieważ w tym roku z tego co pamiętam 17 sierpnia wypada w piątek.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Z uwagi na to, że wiele głosów, często nawet sprzecznych padało w ramach dyskusji nad tym projektem – żałuję, że tak następuje chciałem powiedzieć –

dlatego też dla dobra sprawy, książka jest bardzo ważna, ogłaszam piętnastominutową przerwę żeby jakiś konsensus jednak wydiskutować.

[przerwa w obradach]

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Wznawiamy obrady po przerwie ... Żeby nie wnikać w szczegóły kularowe – nie są zapewne w sferze zainteresowania wszystkich Państwa – proszę o zabranie głosu przez przedstawiciela wnioskodawców, czyli Śląską Partię Regionalną, w sprawie procedowanego projektu uchwały...
- **radny Jerzy Gorzelik** – w związku ze sporem, który powstał wokół samej nazwy proponowanego święta, a który to spór odnosił się do samej istoty rzeczy w przekonaniu wnioskodawców, klub Śląskiej Partii Regionalnej zdecydował, w obawie przed tym że projekt mógłby w trakcie procedowania przybrać kształt niezgodny z naszymi zamiarami, o jego wycofaniu.
- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – wniosek został złożony. Jest to wniosek do zmiany porządku dziennego, podlega głosowaniu i w tym zakresie, w świetle przepisów ustawy o samorządzie województwa, przypomnę, że wymagana jest w sytuacji chęci realizacji wniosku złożonego przez Pana Radnego Gorzelika o zdjęcie większość bezwzględna, czyli w naszym przypadku 23 radnych. Wobec tego otwieram głosowanie...

Głosowanie nad zdjęciem z porządku obrad projektu uchwały w sprawie ustanowienia corocznego *Śląskiego Dnia Książki* w dniu 17 sierpnia:

za	21
przeciw	7
wstrzym.	2

Wniosek nie uzyskał wymaganej bezwzględnej większości.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – wniosek o zdjęcie nie został przyjęty do realizacji, czyli procedujemy w dalszym ciągu ... chcę przypomnieć, że przed przerwą padały różne wnioski ... Chcę nam przypomnieć, że Pan Radny Dzwonnik proponował by zmieć nazwę na *Wojewódzki Dzień Książki*. Inne wnioski były bardzo zbliżone.
- **Wicemarszałek Michał Gramatyka** – w poszukiwaniu kompromisu *geograficznego* pojawiła się taka koncepcja podczas rozmowy w przerwie żeby tę szczytną, potrzebną i że wszech miar uzasadnioną uchwałę, żeby jej nazwę zmienić w sposób, który odpowiada identyfikacji wizualnej

województwa śląskiego, to znaczy wykorzystać logo *Śląskie*, po czym dopisać *czytamy*, albo *tu czytamy*. Wydaje się, że Pan Marszałek Mercik tam preferował wersję *Śląskie. Tu czytamy* – tak jak mamy program *Śląskie. Tu rozmawiamy* albo np. *Śląskie dla Seniora, Śląskie dla Kobiety*. To nas jak gdyby wznosi ponad jakimikolwiek podziałami i taką poprawkę niniejszym zgłaszam, jeżeli ta uchwała miałaby być dzisiaj procedowana.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – ja się domyślam, że w zasadzie Pan Marszałek nie jest projektodawcą ... zapytam czy wnioskodawca, klub Śląskiej Partii Regionalnej, zgłasza autopoprawkę w treści, którą przed chwilą zaproponował Pan Marszałek Michał Gramatyka ? Nie ... Ale już może kończymy to i przystąpimy do głosowania i może wreszcie coś ustalimy ... Proszę bardzo ! Pan Marszałek w kwestiach formalnych ma pierwszeństwo do zabierania głosu
- **Wicemarszałek Michał Gramatyka** – w kwestii czysto formalnej – przegłosowaliśmy wniosek formalny o zdjęcie uchwały w porządku obrad i ten wniosek nie przeszedł. Głosowaliśmy, ale on nie przeszedł, czyli go przegłosowaliśmy. Ja chciałem postawić wniosek formalny o odesłanie tej uchwały do komisji z nadzieją, że on przejdzie, a to pozwoli nam nie zabijać tej bardzo ciekawej i potrzebnej inicjatywy.
- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – ja uznaję, że to jest wniosek, po pierwsze rozsądny, a po drugie formalnie najdalej idący, dlatego też przepraszam innych w tej chwili, może są, będą ważne głosy, pozwolę sobie nie udzielać głosu, być może uda się nam zakończyć ten ważny merytorycznie, ale trochę bałaganiarsko procedowany punkt ...[chwilowa przerwa w obradach]... Szanowni Państwo ! Przepraszam bardzo za tą przerwę, ale chcemy wydyskutować najlepsze rozwiązanie ... Pan Marszałek Gramatyka, tylko poprzedni wniosek, Panie Marszałku, jest niezgodny z formalnościami – to zostało sprawdzone...
- **Wicemarszałek Michał Gramatyka** – paragraf 6 *Regulaminu* naszego Sejmiku precyzuje, że: *w razie zgłoszenia lub w trakcie dyskusji na posiedzeniu Sejmiku nowych poprawek projekt kieruje się ponownie do komisji, które go rozpatrywały, chyba że Sejmik postanowi inaczej* i w oparciu o ten paragraf zgłosiłem poprawkę i potem poprosiłem Państwa żebyście ten projekt uchwały odesłali do komisji. Tak, że wydaje mi się, że on jest jednakowoż zgodny z prawem ... tak ? Pan Mecenasa kiwa...
- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Konsultuję na bieżąco sprawę z Panem Mecenasem i przepraszam za otwartość, trochę było inne zdanie. Teraz te zdania są zgodne, w związku z

tym najdalej idący wniosek jest następujący, który zgłosił Pan Marszałek Michał Gramatyka ... Proszę bardzo Pani Marszałek, ale sugeruję żeby wreszcie zakończyć tą dyskusję, bo to jest wszystko ze szkodą dla książki i czytelnictwa...

- **radna Małgorzata Ochęduszek-Ludwik, Członek Zarządu Województwa** – wobec tego stanu prawnego, który mamy, czyli odrzuciliśmy to cośmy proponowali, jesteśmy teraz w takim momencie, że możemy głosować ten projekt, który mamy w obecnym pierwotnym kształcie. W związku z tym proponuję żebyśmy ten projekt uchwały autorstwa Pana doktora Gorzelika przegłosowali, czy jesteśmy za przyjęciem w tym brzmieniu, czy też jesteśmy przeciw. I to jest najdalej idący wniosek !
- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Decyzja moja jest następująca: procedujemy projekt uchwały w sprawie ustanowienia corocznego *Śląskiego Dnia Książki* w dniu 17 sierpnia. Po licznych dyskusjach, często ze sobą sprzecznych, poddaję ten projekt pod głosowanie. Chcę powiedzieć, że jakąś decyzję trzeba podjąć, może żadna decyzja nie będzie optymalna, ale jeśli nie umieliśmy się porozumieć to przygotowujemy się do głosowania, technicznie się już przygotowujemy, do przegłosowania projektu uchwały w treści pierwotnej...

Głosowanie na uchwałę w treści zaproponowanej przez wnioskodawców:

za	5
przeciw	16
wstrzym.	9

Uchwała nie została podjęta.

20. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z Radnym Sejmiku Województwa Śląskiego (druk V/806):

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o opinię Komisji Statutowo-Regulaminowej w sprawie projektu tej uchwały ... dziękuję bardzo ! Myślę, że wszyscy wiemy, czy jeszcze przypomnieć na czym będzie polegało nasze głosowanie ?
- **radny Andrzej Gościński** – być może dlatego, że mam siwe włosy i zbyt długo tu siedzę, za chwilę będę głosował po raz czwarty, a może po raz trzeci, chyba po raz czwarty, ten sam wniosek. Dobry obyczaj nakazuje żeby zapytać

zainteresowanego jaka jest jego opinia w tej sprawie i po raz pierwszy zwracam się z takim pytaniem i proszę Pana Radnego, żeby Pan Radny powiedział co sam sądzi o tym przed głosowaniem.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Pan Radny z tego co zauważamy, wyszedł. Może jest w kularach...

- **radny Andrzej Gościński** – ...Panie Przewodniczący ! Mogę kontynuować ? ... Z zaskoczeniem dowiedziałem się, że zainteresowany nie uczestniczy w obradach. To nie jest przykład dobrego obyczaju i traktowania koleżanek i kolegów w Sejmiku, od których oczekuje się jakiegoś postanowienia i to w sprawie ważnej. Podtrzymuję swoje zapytanie !

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo za ten wniosek, ale trudno będzie zrealizować bez obecności zainteresowanego radnego ... Czy są inne potrzeby zabrania głosu w sprawie projektu uchwały na druku V/806 ?

- **radny Zbigniew Przedpelski** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Stawiam wniosek, zgłaszam wniosek formalny o ogłoszenie 10 minut przerwy.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest wniosek przeciwny ? ... Jeśli nie ma wniosku przeciwnego, to siłą rzeczy mam obowiązek ogłosić 10 minutową przerwę...

[przerwa w obradach]

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Wznawiamy obrady po przerwie ... Przed tą krótką przerwą Pan Radny Gościński wnioskował ażeby zabrał głos radny, którego sprawa dotyczy.

- **radny Jerzy Gorzelik** – może dziwić Szanownych Państwa Radnych ta regularność z jaką Państwo muszą się zmierzyć z podobnymi projektami uchwał. Co roku pod koniec semestru, a więc kiedy kończą się zajęcia dydaktyczne, uczelnia kieruje do Sejmiku taki wniosek – i to się od kilku lat nie zmienia, natomiast co się zmieniło w tym ostatnim roku ? Otóż, po pierwsze, zbliżam się szczęśliwie do złożenia kolejnej książki habilitacyjnej – kolejnej, bo jak Państwo zapewne wiecie, pierwsza próba zakończyła się niepowodzeniem – oraz przybyło mi także na uczelni nieco obowiązków organizacyjnych i dydaktycznych, co wskazuje, że mój pracodawca nie cierpi na nadmiar rąk do pracy. Ja w każdym razie wykazuję nie tylko gotowość, ale także i chęć do kontynuacji pracy na Uniwersytecie Śląskim i będę Państwu

zobowiązany jeżeli tą moją wolę weźmiecie Państwo pod uwagę w tym głosowaniu.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy ktoś z Państwa Radnych chciałby jeszcze zabrać głos w sprawie projektu uchwały przed chwilą cytowanej ? ... Nie widzę, a zatem przystępujemy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	0
przeciw	27
wstrzym.	2

Uchwała nie została podjęta.

21. Sprawozdanie z realizacji dokumentu pod nazwą Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w Województwie Śląskim na lata 2016-2017:

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – sprawozdanie otrzymaliście Państwo wraz z pozostałymi materiałami na dzisiejszą sesję w wersji papierowej i elektronicznej. Czy ktoś z Państwa zechce zabrać głos w sprawie tego dokumentu ? Czy są uwagi, zapytania do przedłożonego materiału ?
- **radny Piotr Czarnynoga** – gdybyśmy częściej jako radni byli świadkami takiej solidnej i dobrej pracy, jak ta przedstawiona w tym dokumencie, sumującej naszą troskę o zabytki województwa śląskiego, na pewno byłoby łatwiej być dumnym z tego że jest się radnym województwa śląskiego. No, ale dobrze, że są też takie obszary, w których pracujemy dobrze, w których współpracujemy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, w których się nie kłócimy, tylko merytorycznie pod przewodnictwem ludzi kompetentnych podejmujemy decyzje i na tym tle wyrażam kolejny raz żal, że kiedy przychodziłem jako radny 8 lat temu do Sejmiku to wiedziałem, że na ochronę zabytków Sejmik wydaje 4 mln zł. Potem byłem świadkiem, przy swoim sprzeciwie, kiedy ta kwota spadła do drastycznie niskiej kwoty 500 tys. zł. Wprawdzie znajdujemy dodatkowe pieniądze na ekstra zadania tak jak ratowanie spalonej katedry w Sosnowcu, czy pomoc dla Archidiecezji Katowickiej w remoncie katedry – i tu się znajdują dodatkowe środki – ale jednak ta kwota 500 tys. zł w świetle tej naprawdę dobrej, solidnej i potrzebnej województwu śląskiemu pracy, jest drastycznie niska. I na tym tle chciałbym zaapelować żeby takie pomysły jak rozdawnictwo dużych pieniędzy ze

środków własnych, czego byliśmy dzisiaj świadkami – ponad 4 mln zł na zadania, które z zadaniami wojewódzkimi nie mają nic wspólnego – żeby jednak powściągnąć tę chęć rozdawnictwa – i przepraszam, ale powiem to – i kupowania sobie przychylności wyborców przed wyborami i żeby rzeczywiście patrzeć na te dziedziny, w których bez wsparcia z budżetu Samorządowego Województwa Śląskiego nie będziemy w stanie skutecznie ratować kultury śląskiej, która tak jak powiedziałem w swoim wystąpieniu budżetowym, jest najlepszym obszarem i najlepszym działem do promowania województwa śląskiego.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – czy ktoś z Państwa chce jeszcze zabrać głos tym punkcie porządku dziennego ? ... Nie widzę ! Dziękuję bardzo ! Zatem możemy przejść do kolejnego punktu porządku dziennego...

22. Informacja na temat raportu dotyczącego oceny zasobów pomocy społecznej:

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – jeśli chodzi o ten dokument, raport Państwo Radni otrzymaliście, tym razem w wersji elektronicznej, w dniu 20 czerwca tego roku. Czy są ze strony Państwa Radnych uwagi, pytania do przedłożonego raportu ? ... Nie widzę, czyli przyjmujemy informację w tym zakresie.

23. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami:

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – także Państwo Radni otrzymali drogą elektroniczną i w formie papierowej informację dotyczącą działalności Zarządu w okresie międzysesyjnym. Czy są pytania, uwagi do sprawozdania z działalności Zarządu ? Proszę bardzo ! ... Nie widzę ! Wobec tego przechodzimy do kolejnego punktu...

24. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych:

- **radny Tadeusz Gruszka** – oświadczam, że z dezaprobatą przyjąłem decyzję Pana Radnego Gościńskiego o tym, aby przerwać dyskusję nad ważnym dokumentem jakim było udzielenie absolutorium i to z dwóch powodów. Po pierwsze – Radny Kawulok prosił Pana o to aby odstąpić od tej decyzji, tym bardziej, że była jakaś umowa na komisji, że nie będzie się przerywało tej

dyskusji. Po drugie – z tego miejsca, w którym ja teraz jestem, Pan wyraził się jednoznacznie, że tu może się każdy wypowiedzieć, nie ma ograniczeń – robił Pan aluzje do tego co gdzie indziej ma miejsce. Przykro mi, że Pan będąc już tam w ławach radnych podjął taką a nie inną decyzję. Inny element jeszcze chciałbym tutaj zaznaczyć, że Pan tu ładnie mówił z głosem mentora o tym, że jest równowaga – Pan zauważył dwie strony – są jeszcze niezależni, niezrzeszeni radni w tym Sejmiku Województwa Śląskiego. I kolejne pytanie, tym razem do Zarządu, do Wicemarszałka Gramatyki. Proszę na piśmie o odpowiedź czy udało się wreszcie podpisać umowę, w związku z tą moją interpelacją, aby dofinansowanie z RPO można było przekierować na wymianę palenisk w indywidualnych domostwach ? Tak jak to miało miejsce w województwie małopolskim, aby nasi mieszkańcy tak samo mogli korzystać z RPO z dofinansowania na ograniczenie smogu.

- **radny Andrzej Gościński** – oświadczenia są indywidualne, nie będę się do niego odnosił – dziękuję bardzo ! Chciałem tylko – nie będę odczytywał interpelacji – chciałem żeby była odnotowana w protokole, dlatego dla celów protokołowych informuję, że składam kolejną interpelację w sprawie Kolegium Pracowników Służb Społecznych w Czeladzi, dokonałem małych poprawek, składam z moim podpisem, a jutro Panie Przewodniczący doręczę oryginał tej interpelacji po wycofaniu [tej wersji] – [https://bip.slaskie.pl/sejmik_województwa/radni_sejmiku/interpelacje/interpelacja-nr-int-5-0003-03343-18-z-dnia-2018-06-25.html]
- **Wicemarszałek Stanisław Dąbrowa** – ja bardziej tak oświadczenie. Panie Radny Czarnynoga ! A dlaczego Pan nie mówił na ten temat w odpowiednim punkcie, na sprawie, tak jak to Pan powiedział, *rozdawnictwa pieniędzy* ? Bo to dotyczy m.in. *Programu inicjatyw lokalnych*, trzeba było wtedy tak powiedzieć – ale ja niezależnie odpowiem Panu. Pamiętajcie Państwo, że w 2015 roku przyjęliśmy *Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich do 2030 roku* i m.in. w tej *Strategii* są wpisane mechanizmy finansowania obszarów wiejskich po to żeby województwo śląskie rozwijało się w sposób zrównoważony. I mówienie, że to jest jakaś kampania wyborcza, no to powiem tak: ja się czuję zbulwersowany osobiście, dlatego że złożyło wniosków 106 gmin na 166, ale tutaj założenie było główne, że to dotyczy tam gdzie są sołtysi. Są miasta gdzie sołtysi są i np. Jastrzębie, czy Bielsko ... Jastrzębie-Zdrój złożyło wniosek i otrzymało. Na 17 powiatów ziemskich 16 złożyło wnioski – jeden nie złożył powiat – bieruńsko-łędziński. Nie wiem dlaczego ? To jest taka właśnie dygresja do Pana. I teraz tak ! Jeżeli byśmy mówili o braniu głosów, to najwięcej wniosków otrzymała gmina Niegowa, a tam mieszka Pan Wicewojewoda Śląski, [Mariusz] Trepka. To znaczy, że robimy politykę pod Pana Wojewodę ? Po prostu były dobre wnioski, czyli tu nie ma tak że, bo tak powiem, są radni z PiS-u, z PSL-u, z Platformy – to z PSL-u, z Platformy

dostają, a z PiS-u nie ? Tutaj przede wszystkim chodziło o to żeby wnioski składały rady sołeckie i sołtysi, finansowali w części przynajmniej 20 %, a wiele zadań było takich, które więcej jak 50 % było finansowane na poziomie gminnym i dofinansowanie z budżetu Województwa. W związku z tym uważam, że to nie były zmarnowane pieniądze, to nie była żadna kampania wyborcza, to uważam, że następny Sejmik powinien co roku wyasygnować kwotę na wspieranie inicjatyw lokalnych, bo mówimy też już w pewnym sensie o budżecie obywatelskim. I to trzeba mieć na uwadze.

- **radny Piotr Czarnynoga** – no szkoda, że te informacje o takim szerokim podejściu do życzeń sołtysów, gmin, że te informacje nie były przedstawione we właściwym punkcie, kiedy ta uchwała była procedowana. Chcę wyraźnie oświadczyć, że póki będę radnym Województwa Śląskiego, to będę zawsze dbał o to żeby zadania Województwa Śląskiego, w szczególności w obszarze kultury, ale też w innych obszarach, zadania Województwa Śląskiego były realizowane dobrze. W sytuacji, w której po stronie dochodowej budżetu brakuje pieniędzy na wiele zadań Samorządowego Województwa Śląskiego – jakie to są zadania określa ustawa – w sytuacji, w której po stronie wydatków w mamy wiele organizacyjnych problemów i nie potrafimy wydać nawet tych pieniędzy, które mamy po stronie dochodowej na realizację zadań własnych Województwa Śląskiego, będę jako radny Województwa Śląskiego, nie radny gmin z powiatu bieruńsko-lędzińskiego, ale już nie radny i starosta bieruńsko-lędziński, będę zawsze priorytetowo patrzył na te zadania. I niestety w roku wyborczym taki komentarz aż się prosi i nie zmieniam stanowiska, wypowiem go w każdym innym miejscu, nie tylko tutaj z mównicy Sejmiku. I chcę jeszcze dodać, że jeżeli od przyszłego roku mocą obowiązujących ustaw będziemy realizowali budżet obywatelski, to być może te doświadczenia i to rozdawnictwo będzie w przyszłym roku mogło być skomentowane inaczej, ale to już być może nie moja rola, kończymy kadencję.

- **radny Jerzy Gorzelik** – chciałem się zwrócić do Zarządu Województwa z pytaniem o sprawę dosyć zasadniczą z punktu widzenia jakości transportu publicznego w województwie śląskim, mianowicie o możliwość wniesienia aportem taboru, którego właścicielem jest Województwo Śląskie, do spółki *Koleje Śląskie*. Czym motywowane jest to pytanie ? Otóż z uwagi na stratę finansową z lat ubiegłych, oczywiście spółki, która przekracza połowę kapitału zakładowego, spółka ma związane ręce i nie może pozyskiwać środków europejskich. Czy istnieje możliwość takiego rozwiązania i w jakim stopniu ewentualnie tutaj Zarząd Województwa Śląskiego mógłby ten problem naszego przewoźnika rozwiązać ?

- **Wicemarszałek Stanisław Dąbrowa** – na ten temat rozmawialiśmy, tylko, że tam jest sprawa też taka, że część taboru jest ze środków unijnych i tych

absolutnie w okresie, tak powiem, trwałości nie można przekazać, natomiast też okres przekazywania to jest jakiś czas, bo myśmy to już ćwiczyli – trzeba około 7, 8 miesięcy czasu od momentu uchwały Zarządu ... bo to przez Sejmik. W tej chwili rozmawiałem ze trzy tygodnie temu z zarządem Kolei Śląskich i sam twierdziłem, my nie jesteśmy ... bo rozpoczniemy jak się kończy Sejmik i nie zdążymy tego zrobić, w związku z tym i tak to wszystko upada i od nowa trzeba rozpocząć procedurę. W związku z tym nowy Zarząd Województwa, który będzie wyłoniony po wyborach, powinien ten proces rozpocząć. Dokładnie się zgadzam z tym żeby dał możliwość nawet pozyskania środków, nie tylko unijnych, ale także z kredytów, żeby unowocześniać i zwiększać ilość taboru kolejowego.

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – więcej zgłoszeń do dyskusji nie widzę, wobec tego sobie udzielię głosu w dwóch punktach. Otóż, po pierwsze, Szanowni Państwo Radni, chcę serdecznie podziękować za udział i odbycie LIII sesji Sejmiku Województwa Śląskiego w dniu 23 maja, która była związana, czy też poświęcona 50-leciu istnienia i wspaniałej działalności Uniwersytetu Śląskiego. Chcę podziękować wszystkim Państwu Radnym, pracownikom Kancelarii Sejmiku i wszystkim osobom, a nade wszystko Panu Przewodniczącemu Grzegorzowi Wolnikowi, który wspaniale prowadził tą uroczystą sesję. Chcę także Państwa poinformować, że wdzięczność ze strony władz rektorskich, Pana Rektora prof. dr. hab. Andrzeja Kowalczyka jest duża, w efekcie czego skwitował tą wdzięczność Pan Rektor przesyłając listy dziękczynne na ręce ... na ręce Pana Grzegorza Wolnika i także do mnie. I oczywiście dla oszczędności czasu nie będę wszystkiego czytał, ale proszę mi wierzyć, że w treści są wspaniałe. Niemniej jednak ostatni akapit odczytam i on brzmi następująco: *w imieniu własnym, władz rektorskich oraz społeczności akademickiej Uniwersytetu Śląskiego przekazuję Panom Przewodniczącym serdeczne podziękowania za organizację uroczystej sesji Sejmiku Województwa Śląskiego oraz życzliwość wielokrotnie okazywaną wspólnocie Uniwersytetu. Życzę Panom Przewodniczącym wytrwałości i pasji w realizacji planów, dalszych osiągnięć, satysfakcji oraz wszelkiej pomyślności i dobra w życiu osobistym i zawodowym.* Podpisał prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk. Szanowni Państwo ! I druga sprawa, być może nie wszystkich to interesuje, ale chcę poniekąd z obowiązku, nawet powiedziałbym patriotycznego, przypomnieć, że Parlament Rzeczypospolitej podjął uchwałę, w efekcie wydał ustawę, ustanawiając dzień 12 lipca *Dniem Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej*. Po raz pierwszy w tym roku tą uroczystość będziemy obchodzili, jest to święto państwowe, aczkolwiek dzień nie jest wolny od pracy. Chcę Państwa króciutko poinformować, że my będziemy świętowali w naszym województwie to święto. Od godziny 7³⁰ w Parzymiechach, gmina Lipie, rozpocznie się uroczystość, gdzie będziemy składali hołd pomordowanym mieszkańcom wsi, którzy pomagali państwu podziemnemu, żołnierzom

zrzeszonym w Batalionach Chłopskich, w Armii Krajowej w tym żeby ratować naszą ojczyznę. O godzinie 9³⁰ w kaplicy Matki Bożej na Jasnej Górze odbędzie się msza w intencji mieszkańców pomordowanych i bohaterów z czasów II wojny światowej. O godzinie 10³⁰ w Kaplicy Pamięci Narodu na Jasnej Górze będziemy oddawali hołd. O godzinie 11³⁰ otwierając będziemy w Muzeum Częstochowskim wystawę *Bataliony Chłopskie*. o 13⁰⁰ w Grabcu pod Szczekocinami będziemy także oddawali hołd założycielom Batalionów Chłopskich, bo właśnie pod Szczekocinami akt założycielski został podpisany. I o godzinie 17⁰⁰, ale już w województwie świętokrzyskim, w Michniowie, gdzie z 12 na 13 lipca '43 roku Niemcy doszczętnie spalili wieś, wymordowali mieszkańców za to, że żywili i pomagali partyzantom, żołnierzom polskiego podziemia. To chcę Państwu przekazać żeby przynajmniej przyjąć do wiadomości, także starajmy się – to może mój gorący apel – ale pamiętać o tych, którzy w przeszłości walczyli o to żebyśmy mieli wolną ojczyznę. Tyle z mojej strony. Czy są jeszcze inne wystąpienia w tym punkcie ... Nie widzę ! Wobec tego przystępujemy do ostatniego punktu porządku dziennego...

25. Zamknięcie sesji Sejmiku:

- **radny Stanisław Gmitruk, Przewodniczący Sejmiku** – przypomnę o konieczności zdawania kart do głosowania – i Szanowni Państwo ! Wobec wyczerpania porządku dziennego zamykam LV sesję Sejmiku Województwa Śląskiego V kadencji ! [godz. 16²⁰].